

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Rozvoj Policie České republiky v letech 2016 - 2020

Praha listopad 2015

Obsah

Úvod	3
1. Organizace policie	5
1.1 Struktura policie	5
1.2 Síly policie.....	8
2. Popis stavu	9
2.1 Bezpečnostní situace	9
2.2 Personální situace	10
2.3 Ekonomická situace	12
2.4 Shrnutí	13
3. Nutné oblasti rozvoje policie	14
3.1 Pořádková policie	14
3.2 Cizinecká policie	16
3.3 Dopravní policie	19
3.4 Služba kriminální policie a vyšetřování – celkový popis stavu.....	21
3.5 Hospodářská kriminalita	25
3.6 Terorismus a extremismus	28
3.7 Kyberkriminalita	30
3.8 Drogová kriminalita.....	34
3.9 Analytická činnost.....	37
3.10 Mezinárodní policejní spolupráce	39
3.11 Vzdělávání a výcvik.....	41
3.12 Letecká služba	43
3.13 Ochranná služba	45
3.14 Informační podpora	46
3.15 Další oblasti	47
4. Posílení Policie ČR.....	51
4.1 Perspektiva služeb policie.....	51
4.2 Personální perspektiva útvarů policie.....	51
4.3 Rozpočtová perspektiva posílení o 4 000 policistů	52
5. Závěr	54
6. Přílohy.....	55
6.1 Mezinárodní srovnání	55

Úvod

Hierarchie mezinárodních bezpečnostních hrozeb a rizik se v současném světě velmi dynamicky mění a vyvíjí. Evropské státy i celý svět jsou dnes postaveny před nové fenomény v oblasti bezpečnosti, stále sofistikovanější technologie a nové, asymetrické aktéry na mezinárodním poli. Dnes už není jedinou obavou suverénních států hrozba občanských nepokojů či mezinárodní ekonomická nestabilita, byť ani tyto události nejsou upozaděny. Do popředí se dostávají nová témata. Evropu, stejně jako Českou republiku, tíží **zvýšený nárůst terorismu a extremismu**, doprovázený nepokoji, jež významným způsobem narušují vnitřní bezpečnost. Všechny státy bez výjimky denně bojují **s kybernetickými útoky**, které nejen že nabírají na intenzitě, ale také jsou stále důmyslnější a v mnohých ohledech obtížně rozpoznatelné. Z oblasti Blízkého východu a severní Afriky do Evropy každý měsíc proudí nejrůznějšími cestami **tisícovky migrantů**, kteří byli přinuceni pod tíhou bezpečnostní a ekonomické situace v zemích původu opustit svá bydliště. Ať již legální či ilegální cestou k nám migrují lidé bez základního životního zajištění za účelem získání sociálních jistot a výtěžků západní společnosti.

Na všechny tyto bezpečnostní výzvy a na mnoho dalších s tím spojených je potřeba včas a především adekvátně reagovat tak, aby vnitřní bezpečnost naší země byla v celosvětovém měřítku zachována, ba naopak posílena. Jednou z hlavních bezpečnostních složek státu, která se musí umět těmto fenoménům postavit s patřičnou odpovědností, je právě Policie České republiky (dále jen „policie“). Policie, která v předchozích letech doznala velmi citelných personálních a ekonomických omezení. Policie, která byla nucena některé činnosti v minulých letech omezit či dokonce neefektivně propojit s jinými. Policie, která díky úsporám z minulých let spadla na funkční minimum počtu svých příslušníků. Policie, která ovšem získala v krizovém období řadu nenahraditelných zkušeností a je schopna i přesto pracovat efektivněji než dříve. Policie, která se snažila plnit své úkoly a dočasně udržet bezpečnostní standard občanů i v podmínkách velmi omezených.

Z těchto důvodů **vznikla koncepce Rozvoje Policie ČR v letech 2016 – 2020**. Obsáhlý, koncepční a strategický materiál definuje na základě široké odborné analýzy potřeby a postupy policie s výhledem na následující roky. Celorepublikové útvary, stejně jako krajská ředitelství, ale i obvodní oddělení jsou v dnešní době kapacitně, technologicky, profesně a odborně výrazně poddimenzována a již delší dobu volají po nápravě omezení z minulých let. Ať už je to pořádková policie, která je nejpočetnější a zároveň jednou z nejdůležitějších složek policie a v současnosti nemá zajištěnu 24 hodinovou dostupnost na všech obvodních odděleních. Ať už je to cizinecká policie, která nemůže při současných stavech garantovat bezproblémové zvládnutí tzv. migračních vln velkého rozsahu či enormní nárůst žádostí o mezinárodní ochranu. Dále dopravní policie, která logicky musí umět reflektovat dramatický nárůst silniční dopravy a s tím spojenou nehodovost na českých silnicích. Vedle toho na území České republiky od roku 2008 stále strmě narůstá drogová kriminalita páchaná mezinárodními organizovanými skupinami a právě v těchto letech byla policie nucena k rozsáhlé reorganizaci a řešení této problematiky na úkor jiných činností.

Právě nyní je tedy nejvyšší čas pro přijetí systémových opatření v takovém rozsahu a takové povahy, abychom zajistili vnitřní bezpečnost České republiky. Pokud budou rizika

akcelerovat, tak policie není schopna okamžitě (z důvodu časově náročného výcviku a přípravy na plnění úkolů) reagovat doplněním personálu do příslušných oblastí. Následné řešení bude mít životně významné zpoždění. Je zřejmé, že rozhodnutí o vytvoření podmínek je vždy primárně rozhodnutím politickým.

Je proto třeba rozhodnout o novém rámci trvalé povahy, který by vytvořil mantinely pro plnění úkolů policie a v tomto kontextu i ochranné funkce státu. Rámci, který by v budoucnosti předcházel událostem, na které nyní Česká republika může jenom reagovat. Bude lépe, když muniční sklady nebudou díky dostatečně dimenzované kontrole vybuchovat, než když je po jejich výbuchu nutné uvolňovat prostředky vyššího řádu.

Policie předkládá návrh svého komplexního rozvoje v horizontu roků 2016 až 2020. Nikdo na světě nemůže občanům zaručit, že se nebudou opakovat Vrbětice nebo Uherský Brod. **Rozšíření sil, prostředků a kapacit policie** je tak v této situaci jedinou a správnou variantou, jak jejímu vedení umožnit, aby mohlo v maximální možné míře a s maximální efektivitou vynaložit všechny dostupné a vhodné prostředky na předcházení a řešení všech událostí a bezpečnostních výzev, jež nás v následujících letech bezesporu čekají.

1. Organizace policie

Policejní prezidium České republiky (dále jen „policejní prezidium“) zpracovalo analýzu současného stavu policie zaměřenou na početní stavy policistů po úsporných opatřeních v předchozích letech a na stav majetku České republiky, s nímž je policie příslušná hospodařit.

Byly zjištěny významné negativní dopady úspor realizovaných v minulosti v důsledku nepříznivé ekonomické situace státu, které se postupně projevují jednak na bezpečnostní situaci v České republice obecně, jednak vnitřně v policii zvyšující se potřebou obnovy a doplnění sil a prostředků využívaných k plnění úkolů uložených právními předpisy.

Následující text stručně shrnuje skutečnosti zjištěné o současném stavu a nabízí možnosti řešení nepříznivé situace ve střednědobé budoucnosti v těch nejvýznamnějších oblastech.

Pro snadnější orientaci v textu a v navržených opatřeních na úvod materiál popisuje organizační strukturu policie se znázorněním rozsáhlého organizačního schématu, řídicích vztahů, výčtu útvarů a služeb policie vzájemně propojených a na sobě závislých v každodenní činnosti. Na rozdíl od jiných podobně velkých organizací se v policii významně projevuje celostátní charakter její působnosti, kde nedostatky u jednoho útvaru mají vbrzku dopady na útvary další v jiné části České republiky.

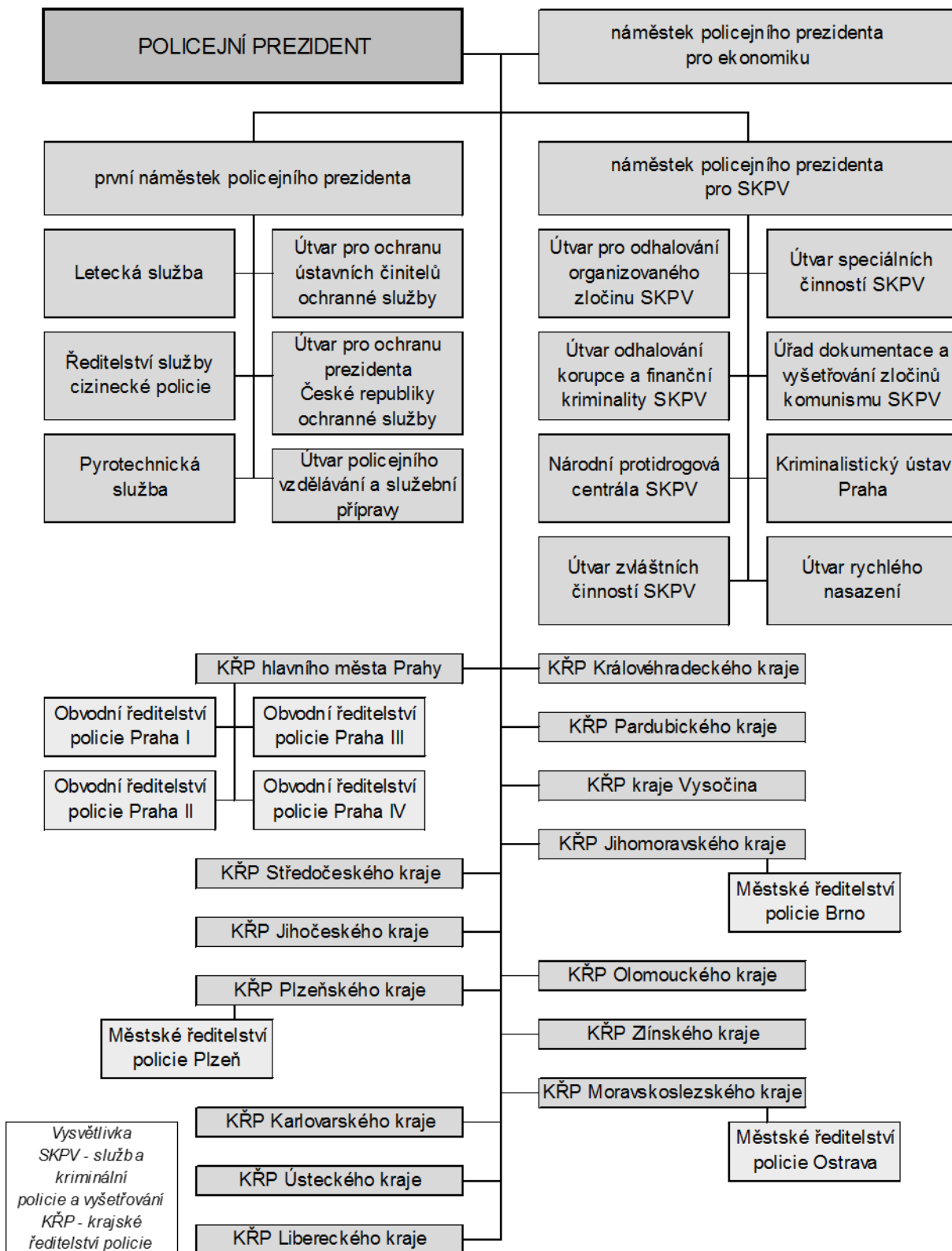
1.1 Struktura policie

Organizace policie je stanovena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Policii tvoří útvary, jimiž jsou policejní prezidium, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství policie¹ (tj. městská a obvodní ředitelství policie).

V tabulce č. 1 je pro názornost zobrazena organizační struktura policie se znázorněním zařazení útvarů s celostátní působností do podřízenosti náměstků policejního prezidenta.

¹ § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

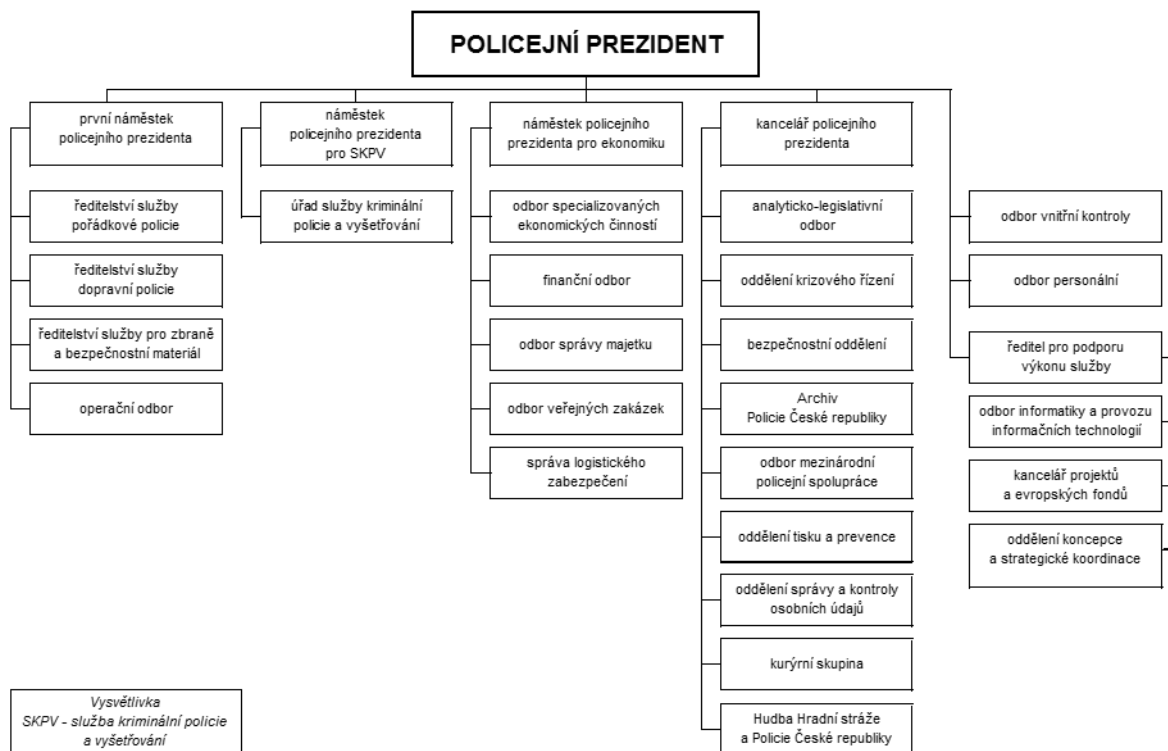
Tabulka č. 1 – Organizační struktura Policie České republiky:

Činnost policie řídí policejní prezidium. Jeho organizační schéma je zobrazeno v tabulce č. 2 znázorňující podřízenost jednotlivých organizačních článků náměstkům policejního prezidenta a dalším funkcionářům, resp. přímou podřízenost některých pracovišť policejnímu prezidentovi.

Tabulka č. 2 – Organizační schéma Policejního prezidia České republiky:

Organizační schéma Policejního prezidia České republiky

Útvary s celostátní působností se specializují na potírání nejzávažnějších forem trestné činnosti (např. organizovaný zločin, korupce, daňová trestná činnost a závažná hospodářská trestná činnost, drogová kriminalita), nebo poskytování určitých servisních či jinak odborných činností (pyrotechnika, ochrana ústavních činitelů, forenzní zkoumání, atd.).

Útvary s územně vymezenou působností zajišťují celé spektrum činností policie ve svěřeném území. Jde o 14 krajských ředitelství policie s působností určenou podle území vyšších územních samosprávných celků, 4 obvodní ředitelství policie v hl. m. Praze a 3 městská ředitelství policie v Plzni, Brně a Ostravě. Městská a obvodní ředitelství policie jsou řízena místně příslušným krajským ředitelstvím policie, jak je to znázorněno v tabulce č. 1.

V krajském ředitelství policie působí služby pořádkové, dopravní a cizinecké policie, služba kriminální policie a vyšetřování i služba pro zbraně a bezpečnostní materiál. Vedle toho jsou ve struktuře krajského ředitelství policie zařazeny servisní organizační články, které poskytují ekonomické a materiální zabezpečení a infromatickou podporu, a organizační články odpovědné za krizové a operační řízení a štábní organizační články. Specifické organizační články v rámci služeb jsou zřizovány pouze v rámci těch osmi krajských ředitelství, která existovala před 1. lednem 2010. Mezi taková pracoviště patří např. zásahová jednotka nebo pracoviště kriminalisticko-technické a znalecké služby. Další organizační články se zřizují podle konkrétní potřeby v místě, např. jednotka pro ochranu jaderné elektrárny.

1.2 Síly policie

Rozdělení sil policie k 1. 11. 2015 znázorňuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 3 – Počty plánovaných služebních (SSM) a pracovních míst (SPM) v útvech Policie České republiky:

Útvar	Policistů	Zaměstnanců
Policejní prezidium České republiky	532	828
Letecká služba	50	95
Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby	1212	210
Útvar pol. vzdělávání a sl. přípravy	35	4
Útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby	214	10
Ředitelství služby cizinecké policie	1296	93
Pyrotechnická služba	83	8
Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV	440	48
Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV	355	61
Národní protidrogová centrála SKPV	166	15
Útvar speciálních činností SKPV	119	0
Útvar zvláštních činností SKPV	562	88
Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV	20	12
Útvar rychlého nasazení	117	15
Kriminalistický ústav Praha	140	30
Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy a ORP Praha I až IV	6368	1482
Krajské ředitelství policie Středočeského kraje	3731	791
Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje	2248	525
Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje a MŘP Plzeň	2261	528
Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje	1304	288
Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje	3352	740
Krajské ředitelství policie Libereckého kraje	1314	298
Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje	1758	397
Krajské ředitelství policie Pardubického kraje	1254	287
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina	1245	270
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje a MŘP Brno	3542	745
Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje	1722	397
Krajské ředitelství policie Zlínského kraje	1248	269
Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje a MŘP Ostrava	4048	849
CELKEM	40 736 ²	9 383

² K 1. 1. 2016 vzroste počet plánovaných SSM Policie ČR mimo navýšení požadované na základě této koncepce ještě o 130 SSM – ad hoc posílení v souvislosti s vývojem mezinárodní situace v oblasti migrace a s očekávaným zavedením „migračních kvót“ (systemizace míst je dána usnesením vlády č. 574/2015). Dále přibližně o 165 SSM – převod policejních škol od MV k Policii ČR. Výchozí počet policistů pro posílení požadované Rozvojem Policie ČR v letech 2016 – 2020 bude tedy pravděpodobně 41 031 policistů.

2. Popis stavu

V této kapitole je popsán aktuální stav v perspektivách bezpečnostní situace České republiky, dále pak personální a ekonomická situace policie. Pozornost bude věnována aspektům významným pro úvahy o rozvoji policie.

2.1 Bezpečnostní situace

Současná bezpečnostní situace se celosvětově vyznačuje nárůstem nových fenoménů a rizik, které mají výrazný potenciál ohrozit vnitřní bezpečnost České republiky. Zároveň některá stávající rizika akcelerují. Mezi vnější vlivy s potenciálem dopadu do úrovně vnitřní bezpečnosti státu se řadí zejména:

- a) celosvětově rostoucí hrozba terorismu, která sebou nese potřebu většího sdílení informací, postupů a především potřebu rozšíření jak sil a prostředků, tak kompetencí bezpečnostních složek,
- b) radikální růst legální i nelegální migrace s cílovou destinací v Evropě; Česká republika sice dosud nepatřila mezi hlavní cíle a je prozatím tranzitní zemí pro nelegální imigraci do jiných států; nicméně významně roste počet žadatelů o pobyt a mezinárodní ochranu v České republice,
- c) hrozba Islámského státu (IS/ISIS) narušujícího řádné fungování mezinárodně uznaných státních celků,
- d) vnitřní bezpečnostní a politická krize na Ukrajině spojená s možným vměšováním zvnějšku,
- e) mezinárodní kyberkriminalita šířící se bez ohledu na státní hranice,
- f) růst mezistátní distribuce drog aj.

Vedle vnějších fenoménů, jež zásadním způsobem ovlivňují současnou úroveň bezpečnostní situace v České republice, je potřeba se zaměřit také na nové, dosud nezaznamenané události vnitrostátní. Příkladem z poslední doby je např. nepředvídatelný útok tzv. aktivního střelce motivovaný jeho špatným psychickým stavem³.

Jiným významným faktorem mohou být události související s výbuchem uskladněné munice ve Vrběticích, které prověřily součinnost složek integrovaného záchranného systému České republiky⁴ (dále jen „IZS“). V důsledku těchto událostí byly složky IZS vystaveny zcela unikátní situaci jen těžko srovnatelné s jakýmkoli událostmi mimo válečné stavy. Zároveň se při těchto událostech projevilo nedostatečné personální zajištění

³ Tragická událost v Uherském Brodě, při níž střelec usmrtil osm jemu neznámých náhodně vybraných osob.

⁴ Došlo k požáru a výbuchu ve skladovém objektu v obci Vlachovice-Vrbětice v okrese Zlín, následně došlo k výbuchu dalšího skladu munice v tomto areálu. Objekty jsou od sebe vzdáleny cca 1 km a jsou pronajaty stejné společnosti.

zúčastněných součástí policie (Pyrotechnická služba, služba pro zbraně a bezpečnostní materiál) a také obecný nedostatek personálních rezerv pro zvládnání obdobných mimořádných událostí.

Posiluje extremistická scéna, kyberútoky se stávají stále častějšími a sofistikovanějšími, zvyšuje se počet ilegálních imigrantů. Z hodnocení celkové kriminality je potřeba ukázat na nárůst hospodářské kriminality (největší škody) a podílu tzv. informační kriminality na celkovém stavu trestné činnosti v České republice. Mezi aktuální priority policie dále patří drogová kriminalita a boj s organizovaným zločinem.

2.2 Personální situace

Ke dni 1. listopadu 2015 je v policii systemizováno celkem 40 736 služebních a 9 383 pracovních míst. Na jeden organizační článek policie připadá průměrně přibližně 15 pracovníků. Poměr řídicích a řízených pracovníků dosahoval hodnoty 1:13,6 a příslušníků Policie ČR v tzv. „**přímém výkonu služby**“ je **88,7 %**. Pro srovnání: v roce 2008 činil poměr řídicích a řízených pracovníků 1:8,4 a v tzv. „přímém výkonu služby“ bylo 86,3 % policistů. To znamená, že policie své rezervy v oblastech řídicích pracovníků a posilování „přímého výkonu služby“ již hledala.

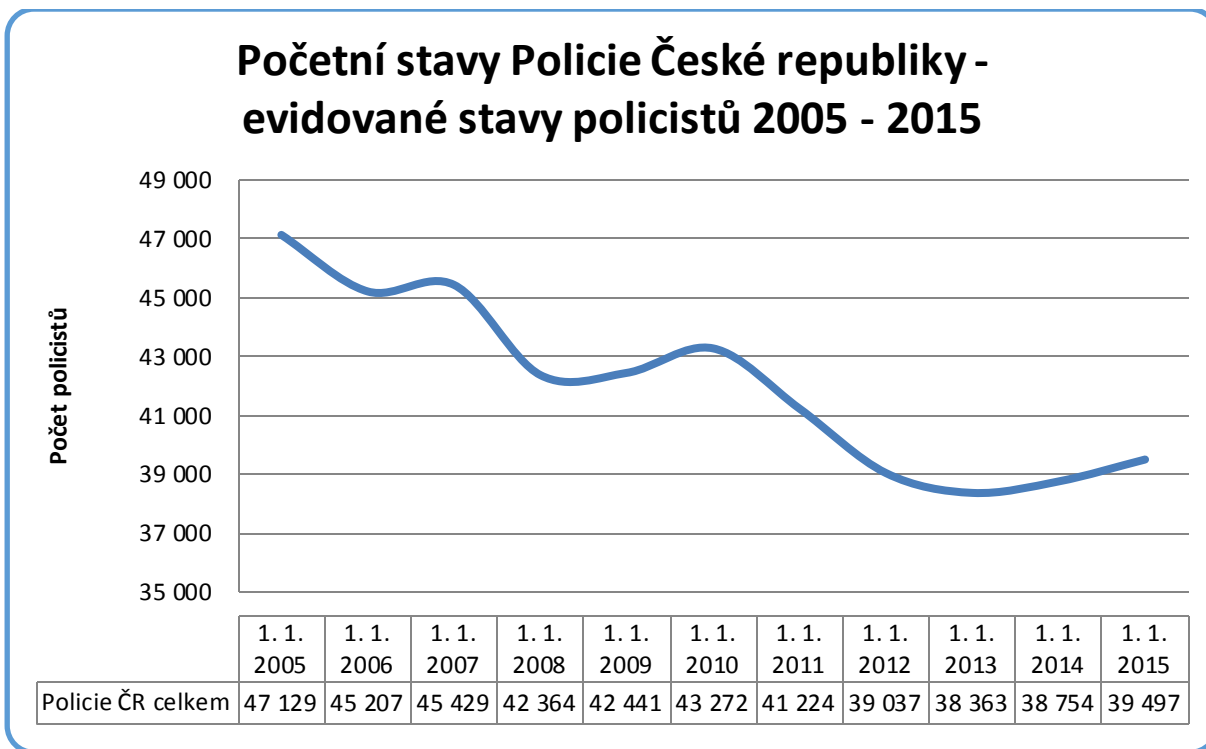
Ke konci roku 2012 se i při probíhající masivní redukci sil podařilo posílit služební místa v tzv. „přímém výkonu služby“ z vlastních zdrojů o 606 míst. V rámci optimalizace vedoucích míst bylo celkem zrušeno 686 vedoucích míst, z toho bylo 673 vedoucích míst policistů, počet vedoucích policistů se tak snížil o 16,6 %.

Je evidentní, že k 1. 1. 2013 policie završila své dlouhodobé optimalizační snahy, které měly za cíl zefektivnit fungování policie se snahou o vnímání kontextu dopadů globální ekonomické krize na ekonomiku státu. Policie našla rezervy především ve velitelských a štábních strukturách. **Možnosti další optimalizace bez změn struktury teritoriálního pokrytí služeb policie v rámci krajských ředitelství policie, rozsahu činnosti útvarů s celostátní působností a samotného spektra úkolů policie v právním rámci již nejsou možné.**

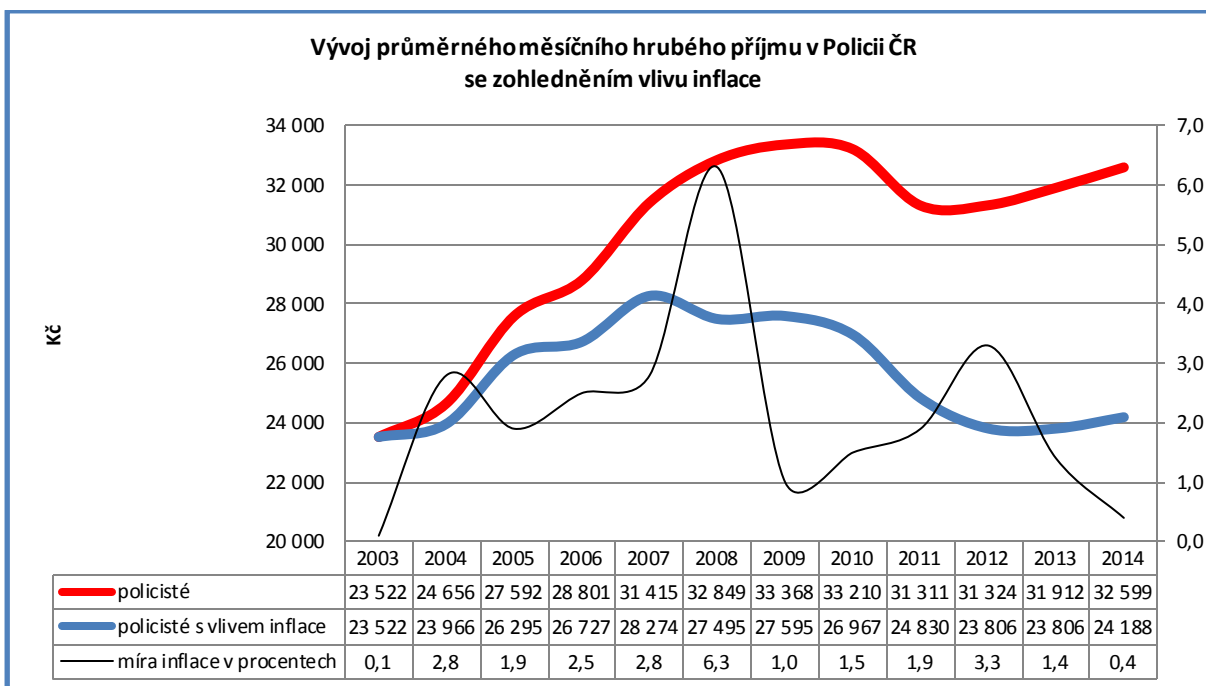
Početní stavy příslušníků (a zaměstnanců) policie prošly v minulých deseti letech sestupným vývojem, kdy ze stavu 47 129 v roce 2005 poklesly až na stav 38 754 v roce 2013. Zde je třeba zdůraznit, že záměr rozvoje policie nepředpokládá návrat k původním početním stavům. I po jeho realizaci bude policie štíhlejší než před deseti lety. Jak již bylo uvedeno v úvodu, cílem intervence do rozvoje policie je nastavit trvalý rámec vnitřní bezpečnosti v České republice na základě objektivizovaných potřeb zajištění jednotlivých úkolů a činností policie tak, jak je popsáno dále v kapitole 3.

Významným faktorem pro stabilizaci pracovníků v závislé činnosti, tzn. i policistů, je odměna za tuto činnost. Přestože v posledních dvou letech došlo k navrácení části příjmu sníženého v letech minulých, současná výše příjmu (bez započtení inflace) stále nedosahuje nominální hodnoty příjmů před jejich poklesem. Při započtení inflace je propad ještě významnější (graf č. 2).

Graf č. 1 – Vývoj počtu policistů – evidované stavy 2005 - 2015:

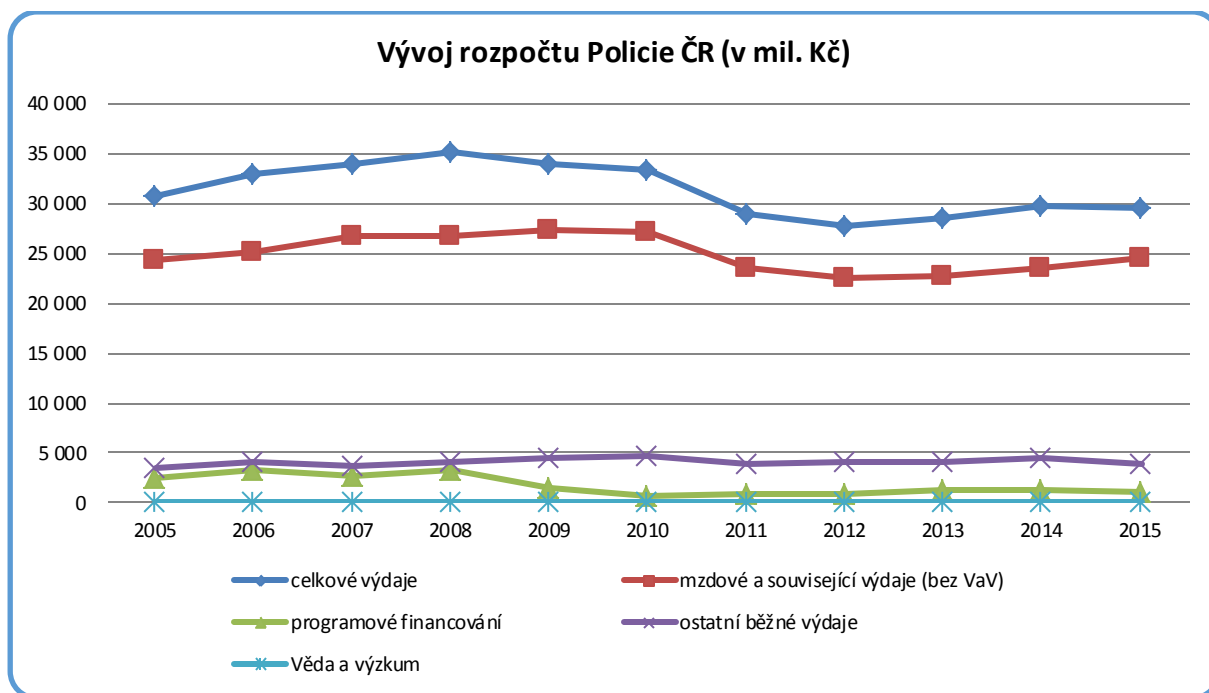
Graf č. 2 – Vztah služebního příjmu a inflace

2.3 Ekonomická situace

V současnosti se policie vypořádává s nedostatečným zajištěním finančních zdrojů pro investice, provoz a obnovu materiálu. V období let 2006 až 2011 výrazně klesal objem rozpočtovaných prostředků policie vynakládaných na investice a zajištění provozu. Graf č. 3 znázorňuje vývoj rozpočtu policie v posledních letech; údaje jsou vedle celkových hodnot členěny na prostředky na programové financování, vědu a výzkum, služební příjmy a platy (v grafu je označení zobecněno na mzdy) a na ostatní běžné výdaje.

Graf č. 3 – Vývoj rozpočtu Policie České republiky

V období 2006 – 2013 policie maximalizovala úspory v oblasti ostatních běžných výdajů zejména v oblasti nákladů souvisejících s provozem budov (elektrická energie a nájemné). K tomu využila např. nákup elektrické energie prostřednictvím elektronického tržiště nebo spolupráci s obcemi při zajištění nájmů budov za symbolické částky. Úspory vzniklé po roce 2010 pak souvisely zejména s optimalizací rozmístění služeben v území, realizací investic zaměřených na snížení negativního vlivu na životní prostředí (rekonstrukce kotelen a jejich převod na ekologické zdroje, zateplování budov apod.).

Vedle hledání prostorů pro úspory policie také efektivně využívala možnosti financování z mimorozpočtových zdrojů. Policie v současnosti využívá celkem 13 různých mimorozpočtových finančních zdrojů, z nichž mezi nejvýznamnější patří zejména Integrovaný operační program, Fond životního prostředí, Komunitární programy (ENF, FVH, celoživotní vzdělávání, ISEC) nebo Program švýcarsko-české spolupráce. Do současné doby se za využití 13 různých dotačních zdrojů podařilo získat granty v celkové výši 6,4 mld. Kč pro 113 projektů, přičemž z toho 52 projektů v celkovém objemu 1 mld. Kč bylo již úspěšně ukončeno.

2.4 Shrnutí

Uvedená zjištění v kontextu s faktory ovlivňujícími současnou úroveň bezpečnostní situace signalizují velmi zásadní problém v oblasti personálního zajištění (početních stavů a jejich vývoje), stabilizace lidských zdrojů a financování provozu, údržby a rozvoje majetku. Zde existující problémy mohou zapříčinit zásadní narušení fungování policie jako takové a její nepřipravenost na již existující hrozby v oblasti vnitřní bezpečnosti. Nežádoucím důsledkům popsané situace je potřeba předcházet včas.

Z těchto důvodů vedení policie určilo oblast doplnění početních stavů policie a jejich potřebného materiálního zabezpečení jako svoji nejvyšší prioritu.

Tento materiál je připraven v souladu s aktuálním stavem rozpisu rozpočtových prostředků v Integrovaném informačním systému státní pokladny pro rok 2016. Proto při vyčíslení potřeby finančních prostředků pro rok 2016 nejsou nadále započítávány prostředky na posílení platů příslušníků a prostředky potřebné pro posílení ostatních běžných výdajů jsou sníženy o 33,26 mil. Kč.

3. Nutné oblasti rozvoje policie

Tato kapitola představuje návrhy řešení v těch nejvýznamnějších oblastech jako je oblast pořádkové policie, cizinecké policie či policie dopravní a dalších ve střednědobém horizontu.

3.1 Pořádková policie

Popis stavu:

Služba pořádkové policie zajišťuje první zásah při ochraně života, zdraví a majetku. Je nejpočetnější součástí policie. Její široká působnost s sebou přirozeně nese pouze omezenou možnost být připraven na všechny okolnosti, které mohou nastat. Jedná se o službu policie veřejnosti svou činností nejbližší (spolu se službou dopravní policie a službou kriminální policie a vyšetřování), zároveň nejžádanější co do počtu a viditelnosti rozmístění sil a prostředků v území, kde působí preventivně už svojí pouhou přítomností.

Již nyní policie nemá, i přes optimalizační snahy, dostatek sil pro zajištění standardního fungování obvodních oddělení. K 1. lednu 2015 mělo 120 z celkem 521 obvodních a místních oddělení policie (tedy více než 28 %) ve stavu méně než patnáct policistů, což ve svém důsledku znamená, že tato oddělení nemohou zajistit 24hodinový provoz (24hodinovou dostupnost služby). Omezena je i schopnost dostatečného pokrytí území hlídkami policie tak, aby mohla v dostatečném časovém intervalu provést prvotní zásah. Jeví se nezbytně nutné přijmout taková opatření, aby dojezdový čas od oznámení do příjezdu hlídky prvotního zásahu na místo události byl v průměru do 10 minut na celém

území České republiky (což předpokládá zásah i ostatních složek IZS), Obdobně je nutné zajistit speciální a rozsáhlejší typy zásahů, které provádějí zásahové jednotky, a jejich dostupnost. V současnosti není policie schopná zajistit nepřetržitou dostupnost zásahových jednotek na území České republiky v dojezdových (doletových) časech do 2 hodin. Tyto jednotky jsou v současné době dislokovány v 8 krajských ředitelstvích policie a ve 2 jaderných elektrárnách (jde o organizační články schopné plnit některé úkoly zásahové jednotky) a působí také na území sousedních krajských ředitelství policie, kde zřízeny nejsou.

Návrh řešení:

- Navrhuje se zřídit na všech územních odborech minimálně dvě dvoučlenné prvosledové hlídky v aktivní službě, které budou vybaveny potřebnými prostředky pro řešení akutní nebezpečné situace.
- Navrhuje se navýšit počet systemizovaných služebních míst na každém z 65 územních odborů o 20 na zřízení prvosledových hlídek, což představuje celkově přes 1300 nových systemizovaných služebních míst k posílení obvodních oddělení a dalších organizačních článků.
- Tyto hlídky je nutné vybavit zejména balistickými vestami, balistickým štítem, dlouhými zbraněmi, přepravním trezorem na dlouhé zbraně a balistickými přilbami. Obecně jde o snahu posílení již existujících oddělení, nikoli budování nových.
- Jako řešení v oblasti zásahových jednotek se navrhuje zachovat jejich stávající počet 8 zásahových jednotek v krajských ředitelstvích policie a 2 jednotek pro ochranu jaderných elektráren. K dosažení optimální nepřetržité dosažitelnosti se navrhuje navýšit počet policistů tak, jak je uvedeno v tabulce č. 4.

Argumenty pro rozvoj:

- a) zkrácení dojezdových časů prvosledových hlídek na události, které nesnesou odkladu, na průměrných 10 minut na území celé České republiky,
- b) posílení stávajících zásahových jednotek tak, aby byly schopny zakročit nepřetržitě v družstvu 8 až 10 policistů,
- c) posílení obvodních oddělení na minimální stav 15 policistů, který zajišťuje nepřetržitý výkon služby na svěřeném teritoriu a základní úroveň prevence.

Tabulka č. 4 - Plánované posílení pořádkové policie v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Plošná nepřetržitá dostupnost	174	174	273	271	270	1 162
Zásahové jednotky	70	65	0	0	0	135
Jednotky na ochranu jaderných elektráren	17	13	0	0	0	30
celkem	261	252	273	271	270	1 327

Tabulka č. 5 - Náklady související s posílením pořádkové policie.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom :	88 242,193	243 911,989	415 283,434	584 258,532	759 395,456	2 091 091,605
Mzdové prostředky k policistům	0,000	139 399,796	290 416,241	440 326,339	589 683,263	1 459 825,640
Ostatní běžné výdaje k policistům	14 582,193	33 302,193	54 197,193	74 482,193	94 712,193	271 275,965
Výdaje programového financování k policistům	73 660,000	71 210,000	70 670,000	69 450,000	75 000,000	359 990,000

3.2 Cizinecká policie

Popis stavu:

Bezpečnostní situace se v posledních letech v celosvětovém měřítku, a tedy i v zemích Evropské unie zhoršuje. Platí to také pro oblast nelegální migrace cizinců. Tuto skutečnost potvrzují analytické informace evropské agentury Frontex (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU), poznatky ze zemí sousedících s Českou republikou i informace, statistiky a analýzy Ředitelství služby cizinecké policie. Nelegální migrace je stále více spojena i se silící hrozbou terorismu.

Na evropské úrovni došlo v roce 2014, ve srovnání s předešlými lety, k nárůstu všech indikátorů nelegální migrace, které jsou v rámci sítě analýzy rizik (FRAN) agentury Frontex sledovány. Nejdůležitější indikátor, záchyty osob při nelegálním překračování vnějších

hranic, se dostal na úroveň nezaznamenanou od roku 2008 (v roce 2014 bylo zadrženo 277 963 osob).

Kategorie žádostí o mezinárodní ochranu dosáhla maxima od zahájení sběru těchto dat. V roce 2014 došlo k velkému tlaku nelegální migrace na vnější hranice Evropské unie, přičemž nejdůležitějšími oblastmi jsou řecko-turecká pozemní hranice (50 561 zadržovaných osob) a centrální Středomoří (170 816 zadržovaných osob). Nezávládnutá migrační politika některých států Evropské unie přináší zásadní problémy. Česká republika představuje pro migranty jak částečně cílovou, tak převážně tranzitní zemi. Cílovou zemí je Česká republika pro občany především z východních zemí (Ukrajiny, Ruska a Vietnamu), naopak tranzitní zemí je pro občany států jihozápadní Asie, Afriky (Sýrie, Afghánistánu, Pákistánu, Íránu, Iráku) a západního Balkánu.

V této souvislosti je důležité připomenout relevantní hrozbu migrační vlny velkého rozsahu, která by zcela jistě postihla i Českou republiku. S tou souvisí mimo jiné opatření složek IZS i možnost znovuzavedení hraničních kontrol, na jejichž dlouhodobé zajištění nemá policie adekvátní síly a prostředky. Nově zpracovaný krizový plán k migrační vlně velkého rozsahu, ve kterém se mj. předpokládá znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích, generuje nové požadavky na lidské a finanční zdroje. Tento plán počítá se silami 3 655 policistů, 1 513 vojáků Armády České republiky a náklady ve výši 221 511 501,- Kč na časové období 30 dnů (!).

Dalším významným faktorem bezpečnosti České republiky je potřeba dodržet a zajistit standardy při ochraně vnějších hranic České republiky na mezinárodních letištích. Provozovatelé letišť rozšiřují počty odbavovacích stanovišť, na což je nutné adekvátně reagovat zvýšeným počtem sil k odbavování cestujících. Již současné počty policistů provádějících hraniční kontrolu nepostačují k zabezpečení řádného provádění hraniční kontroly a její plynulosti. Sekundární dopady řešení personální nedostatečnosti nejsou sice předmětem této analýzy, vytváří však další zátěž např. v oblasti řízení ve věcech služebního poměru. V souvislosti s připravovanou změnou právní úpravy v oblasti cizinecké problematiky, tj. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a s připravovanými novými zásadami strategie migrační politiky České republiky přibudou cizinecké policii další úkoly. V následujících třech letech vzniknou nová pracoviště - Národní situační centrum ochrany hranic (včetně pracoviště Národní kontrolní autority), Národní centrum pro kontrolu dokladů⁵. Současná bezpečnostní situace s sebou nese nutnost zintenzivnit a prohloubit úroveň kontrol účelu pobytu cizinců.

⁵ Zřízení pracoviště Národní centrum pro kontrolu dokladů se předpokládá v rámci Skupiny dokladů Ředitelství služby cizinecké policie, kde má dojít k navýšení počtu služebních míst o 5. Další služební místa budou zřízena u jednotlivých odborů cizinecké policie KŘP v rámci celkového navýšení počtů o 740 služebních míst podle konkrétních podmínek (každý kraj má jiný počet specialistů na doklady).

Návrh řešení:

Bezpečnostní situace České republiky vyžaduje zvýšit počty policistů mj. takto:

- a) na Národní situační centrum ochrany hranic 16 SSM
- b) na zajištění pohraniční kontroly na mezinárodních letištích 38 SSM
- c) na efektivní pobytovou kontrolu ve vnitrozemí 391 SSM
- d) na prověrky cizinců žádajících o pobyt v České republice 210 SSM
- e) na zajištění zařízení pro zajištění cizinců 85 SSM

Argumenty pro rozvoj:

- a) výrazný nárůst migrace do střední a západní Evropy, Českou republiku nevyjímaje,
- b) riziko znovuzavedení kontrol na státních hranicích v důsledku migrační vlny velkého rozsahu, teroristického útoku či rozšíření ozbrojeného konfliktu z Ukrajiny,
- c) riziko solidárního přístupu EU k žadatelům o mezinárodní ochranu,
- d) plnění mezinárodních závazků v oblasti cestovních dokladů, bezpečnostních standardů na vnější hranici (mezinárodních letištích) a informačních systémů,
- e) rozsah prověrek cizinců (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů) pro potřeby rozhodování o udělení víza či povolení k pobytu.

Tabulka č. 6 - Plánované posílení cizinecké policie v letech 2016 – 2020

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Ochrana vnější hranice	28	10	0	0	0	38
Boj s nelegální migrací, migrační vlna velkého rozsahu	85	128	146	173	145	677
Mezinárodní závazky	17	8	0	0	0	25
celkem	130	146	146	173	145	740

Tabulka č. 7 - Náklady související s posílením cizinecké policie.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	51 903,183	147 836,557	219 549,931	333 223,997	419 289,197	1 171 802,865
Mzdové prostředky k policistům	0,000	80 763,374	161 526,748	257 225,814	337 436,014	836 951,949
Ostatní běžné výdaje k policistům	7 263,183	18 533,183	29 483,183	42 998,183	53 313,183	151 590,916
Výdaje programového financování k policistům	44 640,000	48 540,000	28 540,000	33 000,000	28 540,000	183 260,000

3.3 Dopravní policie

Popis stavu:

Od roku 1989 došlo v naší zemi k dramatickému nárůstu silniční dopravy. Dochází k nárůstu nejen osobních automobilů, ale i nákladní dopravy, které se po komunikacích v České republice pohybují. Intenzitu dopravy ovlivnil i vstup České republiky do Evropské unie a do Schengenského prostoru. V rámci těchto změn (otevření hranic) se Česká republika stala tranzitní zemí a to především pro zahraniční nákladní dopravu. Celkový nárůst počtu vozidel na pozemních komunikacích v kombinaci se zastaralou silniční sítí a pomalým rozvojem s sebou v současné době přináší celou řadu dopravních komplikací, na které musí policie reagovat.

Rozvoj dopravní infrastruktury představuje nárůst úkolů pro službu dopravní policie ve dvou rovinách. Jde o nutnost zajištění nepřetržitého výkonu služby v území při zohlednění zátěže podle narůstající intenzity silničního provozu a rozlohy silniční sítě, a o potřebu zvýšit počet dálničních oddělení souběžně s rozvojem dálniční sítě.

V návaznosti na připravované změny zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, dojde k administrativnímu převedení rychlostních komunikací na dálnice, čímž se (podle seznamu pozemních komunikací, jejichž užití podléhá časovému poplatku) může dálniční síť rozšířit z původních 755,8 km až na 1172,1 km. Opomenout nelze ani postupnou výstavbu nových dálničních úseků.

Návrh řešení:

Hlavním kritériem rozvoje služby dopravní policie je schopnost policie zajistit nepřetržitý výkon služby se zohledněním zátěže podle maximální intenzity silničního provozu stanovené na základě sčítání dopravy v roce 2010 a rozlohy silniční sítě podle statistik Českého statistického úřadu. Tímto kritériem byly definovány minimální početní stavy jednotlivých organizačních článků služby dopravní policie v celé České republice (personální doplnění dopravních inspektorátů a nutnost zřídit nová dálniční oddělení).

Argumenty pro rozvoj:

- adekvátní reakce policie na nárůst intenzity silničního provozu, počtu dopravních nehod a jejich následků na životě a zdraví
- efektivní plnění úkolů vyplývajících z vnitrostátních předpisů a přímo použitelných předpisů Evropských společenství pro oblast přepravy zboží a osob po pozemních komunikacích,
- zajištění odpovídající úrovně dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu, šetření a dokumentace dopravních nehod,
- zabezpečení činností na úseku prevence pro oblast bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- budování nových dálničních oddělení a zajištění výkonu služby v souvislosti s výstavbou dálnic a změnami ve stávající silniční síti.

Popsané připravované změny v oblasti silničního provozu si vyžadují navýšit počet policistů zařazených ve službě dopravní policie tak, jak je uvedeno v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8 - Plánované posílení dopravní policie v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
rozvoj dopravní infrastruktury	0	106	78	105	84	373
bezpečnost silničního provozu	0	30	27	0	0	57
celkem	0	136	105	105	84	430

Tabulka č. 9 - Náklady související s posílením dopravní policie.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	0,000	114 501,636	173 589,884	239 548,132	288 094,731	815 734,383
Mzdové prostředky k policistům	0,000	75 231,636	133 314,884	191 398,132	237 864,731	637 809,383
Ostatní běžné výdaje k policistům	0,000	12 920,000	20 175,000	28 050,000	33 930,000	95 075,000
Výdaje programového financování k policistům	0,000	26 350,000	20 100,000	20 100,000	16 300,000	82 850,000

3.4 Služba kriminální policie a vyšetřování – celkový popis stavu

Služba kriminální policie a vyšetřování se specializuje na odhalování a vyšetřování trestné činnosti, spáchané ve všech jejích formách a druzích na území České republiky, ale i v mezinárodním kontextu. Jednou z klíčových myšlenek práce SKPV není izolovaná vysoce specializovaná činnost, i když i ta je důležitá, ale schopnost zabývat se kriminalitou jako celkem. Je zjevné, že v dnešní globalizované společnosti jsou jednotlivé druhy kriminality úzce provázány.

Organizační dělení služby lze vnímat na útvary s územně vymezenou působností (krajská, městská a obvodní ředitelství) a na útvary působící celorepublikově. Stejně tak lze dělit součásti na výkonné a servisní.

U všech těchto zmíněných útvarů je základní podmínkou jejich úspěšnosti specializace, osobní a místní znalost. Proto stejně jako u pořádkové policie je pro službu kriminální policie a vyšetřování důležité zachování „přítomnosti policie v teritoriu“, vycházející ze zásadní premisy „neopustit území“ a s tím nepřijít o místní a současně osobní znalost, jako základní principy policejní práce, což platí beze zbytku i pro službu kriminální policie a vyšetřování“.⁶

⁶ I když jsou policisté zařazení v této službě dislokováni v územích, zpravidla v sídlech územních odborů a krajských ředitelství (mimo detašovaná pracoviště na jednotlivých obvodních odděleních policie), je princip místní a osobní znalosti neoddiskutovatelnou podmínkou úspěšnosti práce této služby. Pochopitelně s patřičným personálním, odborným a technickým zázemím. Obdobné principy, doplněné o specializaci odbornosti, mezinárodní spolupráci a speciální oprávnění platí i pro útvary služby kriminální policie a vyšetřování s celostátní působností.

Neoddělitelnou součástí práce je získání informací o rizicích a nebezpečích pro společnost, zejména v organizované formě a zajištění včasné reakce na tato zjištění. Současný personální stav však plnění těchto fundamentálních požadavků neumožňuje v dostatečném čase a kvalitě.

V práci služby se projevují léta neřešené oblasti, zejména boj s informační kriminalitou a to ve všech jejích formách. V důsledku technického pokroku je dnes v běžném životě, stejně jako v rámci zločinu, využívání informačních technologií, jejich zahraniční dislokace, rychlosti i možnosti kryptovaného použití, zcela normální a běžnou součástí protiprávního jednání, ať již na úrovni běžné, každodenní kriminality, nebo v oblasti sofistikovaných útoků či oblastí útoků na komunikační infrastrukturu státu a jeho struktur.

Policie na uvedenou oblast není adekvátně připravena. Chybí personální, odborné i technické vybavení, stejně jako dostatečná mezinárodní spolupráce. Policie s cílem zajistit požadavky mezinárodní spolupráce, stejně jako povinnosti platné legislativy na území České republiky (např.: zákon o kybernetické bezpečnosti), musí tyto činnosti zajišťovat, alespoň v nejnižší možné míře, na úkor plnění úkolů v jiných oblastech. Vůbec není řešena oblast vzdělávání odborníků, zařazených na uvedené linii.

Ač lze jistě uvést celou řadu oblastí, kde se již nyní projevuje zjevná nedostatečnost kapacit služby, je nutno se mimo oblast „kyberkriminality“ zmínit i o oblasti organizovaného zločinu, zejména v jeho segmentu hospodářské trestné činnosti, útoků na fiskální zájmy státu, spojené s korupcí a klientelismem, ale i v oblasti toxikomanie, extremismu, stejně jako další organizované kriminality.

Současné personální obsazení také poskytuje minimální prostor pro rozšíření možností skrytého vyšetřování v oblasti odhalování latentní trestné činnosti, zejména v oblastech, kde schází oznamovatelé. U extremismu (i terorismu) je pak základní premisou práce předcházení trestné činnosti jako hlavní smysl práce policie, kdy jednoznačným cílem je zabránit dokonání takových činů.

Dnešní doba sebou přináší rozsáhlé možnosti pro pachatele trestné činnosti, zejména v oblasti vzájemné komunikace a přístupu k informacím, na které bezprostředně navazuje složitost páchané trestné činnosti a sofistikovanost jejího ukrývání. K pronikání do vysoce sofistikovaných forem páchaní trestné činnosti je potřeba nejen vysoká odbornost, ale také rozmanitost přístupu a potřebné technické vybavení.

Přijetí dosavadní defenzivní strategie a její dopady vedly na úrovni útvarů služby kriminální policie a vyšetřování, zejména krajských, městských a obvodních ředitelství, k omezení schopnosti „vyhledávání“ trestné činnosti a jejího prověřování ve všech aspektech. Vyhledávání trestné činnosti, jako jedna ze základních forem operativní práce služby však nemá, s ohledem na personální stavy policistů, dán téměř žádný prostor pro svůj potřebný rozvoj. Současný stav je možno pojmenovat jako stav zpracování nápadu trestné činnosti, tedy přijetí podání od občanů a organizací.

Omezená schopnost služby kriminální policie a vyšetřování je v některých svých oblastech zejména odhalování a vyšetřování hospodářské trestné činnosti v rámci trestního řízení, výrazně omezena. Latentní formy trestné činnosti, jejíž objasnění přísluší útvarům policie s územní působností, jsou tak odhalovány fakticky pouze v oblasti toxikomanie. **Tento aspekt je pak, paradoxně, i jednou z příčin poklesu registrované kriminality.**

Stejně tak je velmi omezena schopnost provádět v přiměřeném čase znalecká zkoumání v rámci pracovišť OKTE, nezbytná pro rychlé a zejména kvalitní vedení trestního řízení. Současné personální a technické vybavení neumožňuje dodržovat zákonem stanovené lhůty znaleckého zkoumání, což je terčem oprávněné kritiky účastníků trestního řízení, stejně jako soustavy státního zastupitelství či soudů.

Služba kriminální policie a vyšetřování je v Policii ČR s ohledem na charakter a formy své práce velmi závislá na dostupnosti a znalosti nových technologií, které se prakticky každodenně inovují a rozvíjejí. Tato potřeba je pochopitelně spojena s velkou finanční náročností, zvýšenou potřebou vzdělávání a dostatečným počtem odborníků, schopných zajistit potřebný a včasný servis výkonným útvarům služby. Policie má však rapidně sníženy možnosti jejich zisku, ať již ze svých řad nebo tzv. „bočním vstupem“, jak umožňuje zákon o služebním poměru.

Výrazně je omezena schopnost a možnost specializace policistů u SKPV z pohledu odbornosti nezbytné pro odhalování a vyšetřování jednotlivých forem trestné činnosti. V případech nápadu trestné činnosti s dopadem do více krajů ČR je pak situace ad hoc řešena na úkor jiných činností, jejichž výkon se zpomalí či zastaví, ustanovením společných týmů složených z policistů jednotlivých krajských ředitelství, útvarů policie s celostátní působností v koordinaci policejního prezidia.⁷

Předpokládané navýšení pak umožní „narovnat“ současného stavu a nastavení základního stavu pro výkon policejních činností standardním způsobem v naznačených oblastech.

Zcela pochopitelně je nutné zajistit i výkon servisních útvarů na úrovni, která zajistí včasné poskytnutí činností nezbytných k vyšetřování, minimálně ve lhůtách stanovených zákonem. Stejně tak musí být logicky zajištěny i oblasti vzdělávání a koordinace policistů služby.

Předpokládaná minimální intervence do posílení služby kriminální policie a vyšetřování – 1 083 policistů.

Stávající počty policistů již v současné době nepostačují pro plnění úkolů, které má služba kriminální policie a vyšetřování za povinnost zajišťovat. Omezena je schopnost zejména:

- aktivního odhalování (vlastního vyhledávání ve spojení s aktivní operativně pátrací činností) trestné činnosti ve všech oblastech trestné činnosti, zejména pak hospodářské, informační a oblasti boje s toxikomanií
- výkonu operativní analýzy a cíleného kriminálního zpravodajství
- zajistit v zákonných lhůtách provádění:
 - úkonů trestního řízení
 - kriminalistickotechnických úkonů
 - forenzního zkoumání
 - požadované podpory ze strany servisních útvarů SKPV
- adekvátní reakce na
 - vývoj nových forem kriminality
 - trestnou činnost zaměřenou na cílenou skupinu obyvatel – SENIOŘI

⁷ (viz.: PT METYL, KŘEČEK, MARS, VRBĚTICE,) - pracovní týmy vyšetřující phishingové útoky či kyberkriminalitu obecně, problematiku autokriminality, krádeže zboží při přepravě na železnici, apod.).

- informační kriminalitu – PHISHINGOVÉ útoky
- nové hrozby společnosti v oblasti
 - informačních a komunikačních technologií
 - terorismu, extremismu a to jak v dosavadních formách levicového či pravicového, tak i v nových náboženského fanatismu,
 - rasové nesnášenlivosti,
- projevy protiprávního jednání v sociálně vyloučených skupinách a oblastech – LICHVA
- požadavky fiskální politiky státu, spojené s podporou efektivnějšího výběru daní a zajištění výnosů z trestné činnosti
- pořízovat a průběžně obnovovat
 - novou techniku
 - přidělenou techniku (automobilní, spojovací, výpočetní...)
- zisku odborníků – specialistů pro plnění nových úkolů, které dosud v rámci policie nebyly řešeny (kyberkriminalita, znalecká zkoumání, analytika, hospodářská trestná činnost...)
- odborného vzdělávání k zajištění nutné specializace policistů ve všech oblastech činností SKPV
- provádění kriminálních, případových a dalších analýz, minimálně na úrovni a v kvalitě jako u zahraničních policejních sborů
- mezinárodní spolupráce a efektivní výměny informací, činnost mezinárodních vyšetřovacích týmů⁸

K adekvátnímu řešení situace, zejména s ohledem na predikci vývoje bezpečnostní situace v České republice, Evropě a ve světě vůbec, musí zcela logicky, dojít i k navýšení počtu policistů, včetně jejich zejména odborného a materiálně technického vybavení, tak, aby policie byla schopna garantovat bezpečný prostor ve státě.

Stav z nedávné minulosti spojený se zpochybňováním jistoty a stability budoucnosti v rámci policie a nemožnost adekvátního ocenění policistů a občanských zaměstnanců vede k **odlivu odborníků z řad Policie ČR**, s dopadem do všech oblastí její činnosti. Dosavadní zkušenost s četnými reorganizacemi a redukcemi policie potvrzuje oprávněnost tohoto tvrzení.

Nedostatek policistů na úrovni základních článků služby kriminální policie a vyšetřování na územních odborech jednotlivých krajských ředitelství vedl ke stavu, kdy byla setřena specializace na jednotlivé druhy trestné činnosti z důvodu nutnosti zajistit zpracování registrované (nahlášené) kriminality takto omezenými personálními zdroji⁹.

Nedostatek specialistů na základní úrovni¹⁰ s dostatečnou praxí pak logicky a nutně vedl ke snížení personální základny pro výběr odborníků pro specializovaná pracoviště ať již na úrovni jednotlivých krajských ředitelství, ale i útvarů s celorepublikovou působností. Chybí tak odborníci nejen na závažnou hospodářskou, informační kriminalitu ale i další oblasti odhalování a vyšetřování trestné činnosti shora uvedené.

⁸ Je nutno poznamenat, že požadavky na mezinárodní spolupráci a výměnu informací s ohledem na bezpečnostní situaci ve světě významně rostou.

⁹ „VŠICHNI ZPRACOVÁVAJÍ VŠECHNO“.

¹⁰ Uvedené součásti, tj. krajská, městská a obvodní ředitelství v současné době, s ohledem na svoji působnost, vycházející ze zákona č. 141/1961 Sb. – o trestním řízení soudním (trestního řádu), zpracovávají cca 95% oznámených trestných činů a zločinů ve všech jejich formách příslušných SKPV.

S narůstající počtem jednotlivých prověřovaných podání, stejně jako se sofistikovanými způsoby jejich spáchání, zvyšující se náročností technologií, stejně jako stoupajícími nároky spojenými s platnou legislativou, se rapidně zvyšuje tato potřeba specializace policistů.

Stoupající nároky na policisty, jejich odbornost a další požadavky pak pochopitelně zvyšují i náročnost jejich získání.¹¹ Posílení jednotlivých útvarů a organizačních článků v rámci služby kriminální policie a vyšetřování je uvedeno níže v jednotlivých oblastech rozvoje. Pro zjednodušení je pro účely tohoto textu do pojmu služba kriminální policie a vyšetřování zahrnuta i kriminalisticko-technická a znalecká služba.

3.5 Hospodářská kriminalita

Popis stavu:

Hospodářská trestná činnost má zcela dominantní postavení v kategorii škod způsobených na majetku státu. Personální posílení oblasti boje proti této části kriminality lze vnímat jako výhodnou investici, jejíž pozitivní přínos se projeví zejména v budoucnosti, efektivnější ochranou majetku státu.

Nastavení efektivního výběru daní, bezpečnosti fiskální politiky státu, hospodaření s veřejnými prostředky a financemi EU a zajištění výnosů z trestné činnosti tohoto druhu, stejně jako potírání nejen závažné hospodářské trestné činnosti, jsou jednou z priorit vlády České republiky, s cílem nastavení zdravého podnikatelského a hospodářského prostředí.

S ohledem na narůstající nápad této trestné činnosti, na stále narůstající složitost hospodářských kauz, stejně jako nárůst podílu struktur organizovaného zločinu na této kriminalitě a na nutnost aktivně a efektivně provádět finanční šetření a následně zajišťovat výnosy z trestné činnosti, je třeba věnovat této problematice zvýšenou pozornost.

Hospodářská trestná činnost pak v sobě zahrnuje i další oblasti, jako duševní vlastnictví a autorské právo, oblast podvodů. Neustále narůstající trend je u úvěrových podvodů. A zahrnuta je zde také problematika environmentální kriminality, oblast nevýrobní správy, ochrany potravin a dalších oblastí podřazených pod hospodářskou trestnou činnost, k jejichž řešení je Česká republika vázána mezinárodními smlouvami a závazky.

I tato problematika, stejně jako ostatní oblasti řešené službou kriminální policie a vyšetřování, je úzce spjata s potřebou soustavné operativně pátrací činnosti, průběžné a detailní analytické práce. Hospodářská kriminalita je provázána na oblast informační kriminality, stejně jako všechny druhy trestné činnosti.

Na úrovni krajských ředitelství (zejména pak územních odborů) je velmi výrazně omezena schopnost a možnost specializace policistů u SKPV, nezbytné pro odhalování a vyšetřování jednotlivých forem trestné činnosti. V případech nápadu trestné činnosti s dopadem do více krajů ČR je pak situace ad hoc řešena na úkor jiných činností, jejichž výkon se zpomalí, či zastaví ustanovením společných týmů, složených z policistů jednotlivých krajských ředitelství, útvarů policie s celorepublikovou působností v koordinaci policejního prezidia.

¹¹ Návrhy na personální posílení služebních systemizovaných míst plně korespondují s návrhy, které byly zpracovány v reakci na plnění vládního úkolu MV č. 559/D ze dne 14. 7. 2014, stejně jako v reakci na úkoly uložené v rámci úkolů stanovených vládou ČR v jednotlivých koncepcích boje s organizovaným zločinem.

Zcela absentuje problematika průběžného odborného vzdělávání specialistů v těchto oblastech. Se stávajícím počtem policistů, kteří se zabývají touto problematikou, **nelze obsáhnout celou šíři páchání této trestné činnosti v reálném čase a v potřebné kvalitě.** Již v současné době neumožňuje početní stav policistů zařazených na problematice odhalování a vyšetřování trestné činnosti hospodářského charakteru žádnou další činnost, mimo oblast zpracování ohlášených podání. I tato podání jsou zpracovávána ve lhůtách, které nekorespondují se lhůtami uloženými zákonem, zejména pak zákonem o trestním řízení soudním.

Poměrně značná část těchto případů je již v době jejich oznámení na Policii ČR v takové fázi, že je minimální šance na zajištění potřebných stop a důkazů. Typicky se jedná o daňovou trestnou činnost. Je nezbytné, aby policejní orgány byly schopny jednat proaktivně a nikoliv s velkým časovým odstupem, a téměř vždy jen z podnětu oznamovatele, jako je to nyní. Je nutné zajistit podmínky pro dokumentaci aktuálně probíhající trestné činnosti nebo jednání, směřujícího k jejímu zakrytí.

Jako pozitivní se v současné době jeví řešení problematiky daňové oblasti v rámci projektu daňové KOBRY, která je v současné době ve fázi rozšiřování do jednotlivých regionů. Lze očekávat, že rozšíření právě tohoto modelu spolupráce přinese patřičné finanční efekty v podobě zachráněných hodnot pro státní rozpočet, což je však podmíněno odpovídajícím navýšením systemizovaných služebních míst zejména krajských odborů hospodářské kriminality. I tento projekt naráží na kapacitní možnosti zainteresovaných útvarů a je řešen ad hoc sestavováním pracovních týmů.

Nedílnou součástí závažné hospodářské trestné činnosti je oblast vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a s tím související trestná činnost praní peněz, kde je ČR pravidelně hodnocena výborem Moneyval, který byl zřízen při Radě Evropy (Policie byla v roce 2014 hodnocena velmi dobře za velké množství zajištěného majetku v přípravném řízení. V oblasti odsouzení případů legalizace výnosů z trestné činnosti bylo sděleno, že je těchto případů málo. Toto však není v gesci pouze policie, ale v gesci všech orgánů činných v trestním řízení).

Útvar odhalování korupce a finanční kriminality dále plní úkoly vyplývající ze závazků stanovených legislativou EU, jako např.: Úřadu pro vyhledávání majetku pocházejícího z trestné činnosti na území ČR „**ARO**“ (Asset Recovery Office, viz rozhodnutí Rady 845/2007/SVV) a zajišťuje vyřizování žádostí pro dohledávání majetku pocházejícího z trestné činnosti. Česká republika se podílí i na dalších formálních a neformálních sítích a kontaktních bodech v rámci EU.

S tím vším úzce souvisí adekvátní materiální vybavení IT technologiemi, komunikačními systémy, vozovým parkem a v neposlední řadě i dalším vzděláváním v konkrétních oblastech.

Je nutné si uvědomit, že pokud nebudou přijata adekvátní personální opatření, může to vést až k narušení samotné podstaty demokratického systému a k podkopání ekonomických základů společnosti, která nebude schopna se účinně bránit.

Návrh řešení:

Abychom předešli výše uvedeným hrozbám, je nutné a nezbytné personální posílení v následujícím rozsahu (viz tabulka č. 10):

- dostatečným počtem vyšetřovatelů a operativců, specializovaných na uvedený druh trestné činnosti, a to na všech úrovních SKPV

- vysoce kvalifikovanými odborníky na analytickou činnost, jako klíčovou oblast v rozkrývání zločineckých struktur, finančních a komoditních podezřelých transakcí
- pracovníky zajišťujícími servisní činnosti
- průběžného vzdělávání v potřebných specializacích
 - o daňové kriminality
 - o veřejných zakázek
 - o finančních toků Evropské unie, dotační politiky
 - o praní špinavých peněz
 - o specifických druhů trestné činnosti páchané etnickými skupinami na území České republiky
 - o zajišťování výnosů z trestné činnosti
 - o oblast environmentální ochrany
 - o nelegálních her a sázek
 - o ochrany potravin
 - o duševního vlastnictví a autorského práva...

V prvním období let 2016 a 2017 je nutné realizovat výraznou jednorázovou personální dotaci dlouhodobě poddimenzované oblasti hospodářské trestné činnosti, přičemž tento krok koresponduje zejména s plánovaným posílením SKPV v souvislosti se vznikem tzv. regionálních KOBER (potřeba vzniku specializovaných skupin či oddělení). Jedná se přitom nejen o posílení oblasti vyšetřování a operativně pátrací činnosti, ale rovněž, či spíše zejména o posílení oblasti analytické podpory výkonu služby. Podceňovat nelze ani oblast metodiky, která by měla být schopna zachycovat a vyhodnocovat nové trendy. V dalším období je již personální posilování mírnější a má sloužit spíše k reakci na aktuální potřebu (vyšetřování, operativa, analytika, příp. další podle vývoje bezpečnostní situace a podle trendů).

Argumenty pro rozvoj:

- a) potřeba zajištění schopnosti aktivního vyhledávání trestné činnosti,
- b) potřeba posílení podpory výkonu činností podle policistovy specializace namísto zaskakování mimo vlastní odbornou působnost.

Tabulka č. 10 - Plánované posílení pro oblast potírání hospodářské kriminality v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Hospodářská kriminalita	100	48	10	29	3	190

Tabulka č. 11 - Náklady související s posílením oblasti potírání hospodářské kriminality.

	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
výdaje spojené s posílením policistů						
Prostředky celkem, v tom:	24 987,064	43 729,406	42 561,144	64 948,184	61 852,705	238 078,503
Mzdové prostředky k policistům	0,000	26 552,342	32 084,080	48 126,120	49 785,641	156 548,183
Ostatní běžné výdaje k policistům	5 587,064	8 147,064	8 137,064	10 692,064	10 397,064	42 960,320
Výdaje programového financování k policistům	19 400,000	9 030,000	2 340,000	6 130,000	1 670,000	38 570,000

3.6 Terorismus a extremismus

Popis stavu:

Za terorismus jsou považovány aktivity vedené úmyslem poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný státní orgán nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla.

Faktory proměny bezpečnostního prostředí v oblasti terorismu a extremismu:

- události ve světě a v Evropě (působení Islámského státu, teroristické útoky ve Španělsku, Francii, Belgii...), výrazně zvyšující riziko teroristických útoků,
- politický a nově i náboženský extremismus (zázemí pro vznik nelegálních struktur ohrožující společnost),
- naplňující se predikce zvýšené míry migrace obyvatel z oblastí okupovaných Islámským státem a z oblastí bojů v Asii a severní Africe,
- intenzivní využívání komunikačních a informačních technologií ze strany těchto skupin,
- propagace myšlenek a idejí směřujících k potlačení lidských práv a svobod v Evropě, spojená se získáváním občanů států EU pro své cíle a nábor do řad ozbrojených složek těchto hnutí, tedy aktivní pronikání do Evropy.

Adekvátní reakce na shora uvedené faktory vyžaduje především flexibilitu a zachování úrovně zisku informací o extremistických a teroristických subjektech, jak stávajících, tak i nově vznikajících. Z charakteru činnosti a působení extremistických scén pak vyplývá nejen potřeba neustálého zvyšování odbornosti a specializovaného vzdělávání policistů, ale i potřebného vybavení, včetně možnosti využívání nových technologií, zejména informačních a komunikačních.

Činnost expozitur byla do jisté míry nahrazena užší spoluprací v rámci pracovní skupiny „extrém“, která působí od roku 2009 a zahrnuje celkem 152 příslušníků policie. V rámci širších souvislostí skupina vznikla v době, kdy jasné bezpečnostní riziko představovaly aktivity krajní pravice, potažmo neonacistické scény. Tomu odpovídalo a do současné doby odpovídá hlavní zaměření a činnost skupiny.

To však neodpovídá dlouhodobému vývoji bezpečnostního prostředí z hlediska extremistických scén. Po roce 2010 krajně pravicová a především neonacistická scéna spíše stagnuje, s výjimkou tzv. proti-romských demonstrací v letech 2011 a 2013. Současně s tím však dochází k rozvoji krajně levicové a anarchistické scény, po roce 2009 bylo zaznamenáno několik sérií žhářských útoků, jejichž motivem byl boj proti státu a projev solidarity zahraničním militantním anarchistickým organizacím. Poslední série zahájená v lednu loňského roku pod záštitou tzv. Síť revolučních buněk do současné doby zahrnuje celkem 6 útoků. Extremistické scény se rovněž neustále vyvíjejí, v místě a čase mění a přizpůsobují své aktivity i projevy.

Specifickou oblastí je činnost v oblasti náboženského extremismu, konkrétně v rámci muslimské komunity, která vedle intenzivního zaměření na operativní rozpracování předpokládá více či méně alespoň základní znalost cizích jazyků, kulturních a ostatně i historických specifik. Zejména v oblasti zvyšování odbornosti, z hlediska personálních i dalších dříve uvedených faktorů je činnost pracovní skupiny „extrém“ nedostatečná, alespoň v současné podobě.

Současné koordinační mechanismy v rámci pracovní skupiny, činnost odboru terorismu a extremismu, potažmo Národního kontaktního bodu pro terorismus, který se etabloval jako ústřední bod pro výměnu a zároveň vyhodnocení jak operativních informací, tak pro podporu trestního řízení, jsou do jisté míry dostačující, avšak zároveň limitují možnost koncentrace a nasazení potřebných sil a prostředků na konkrétní hrozby, operativní rozpracování nebo trestní řízení. Příkladem je aktuální trestní řízení zaměřené na militantní anarchistickou scénu, které probíhá v součinnosti s vybranými pracovníky územních odborů.

Návrh řešení:

Lze konstatovat, že jádrem této „architektury“ je v současné době odbor terorismu a extremismu ÚOOZ SKPV. K řešení tohoto stavu je nutno přijmout neprodleně opatření spočívající v navýšení počtu policistů s uvedenou specializací, následně pak postupné převzetí problematiky extremismu z územních odborů jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR plně do kompetence ÚOOZ SKPV.

Argumenty pro rozvoj:

- a) zvýšení schopnosti pronikat do extremistických a teroristických organizací,
- b) zlepšení získávání informací o extremistických a teroristických organizacích s možností předcházet jejich připravovaným škodlivým následkům.

Tabulka č. 12 - Plánované posílení pro oblast potírání terorismu a extremismu v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Terorismus, extremismus	40	20	11	0	0	71

Tabulka č. 13 - Náklady související s posílením oblasti potírání terorismu a extremismu.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	9 824,826	18 418,301	23 248,213	20 908,213	20 908,213	93 307,767
Mzdové prostředky k policistům	0,000	11 063,476	17 148,388	17 148,388	17 148,388	62 508,639
Ostatní běžné výdaje k policistům	2 234,826	3 334,826	3 979,826	3 759,826	3 759,826	17 069,128
Výdaje programového financování policistům	7 590,000	4 020,000	2 120,000	0,000	0,000	13 730,000

3.7 Kyberkriminalita

Popis stavu:

Informační kriminalita (také kyberkriminalita, počítačová kriminalita, angl. cybercrime) je vysoce sofistikovaná trestná činnost páchaná za využití prostředků IT technologií ve všech druzích trestné činnosti. V rámci této trestné činnosti jde o jednoduché podvody (vylákání peněz v rámci internetové nabídky zboží a jeho nedodání), přes krádeže identit či přístupových hesel k účtům prostřednictvím „malware“, až po napadání infrastruktury státu a jeho institucí. V současné době je obsahem informační kriminality široká škála jednání počínaje podvodnými aktivitami, krádežemi virtuální identity, tzv. phishingovými útoky, krádežemi údajů z platebních instrumentů, neoprávněnými přístupy k cizím účtům, odcizováním elektronických dat a probíhající elektronické komunikace, útoky zaměřenými na destabilizaci datové komunikace až k šíření dětské pornografie, extremismu, vydírání, vyhrožování a nebezpečným pronásledováním konče.

U všech těchto aktivit je společným prvkem významné zneužití informačních technologií. Zejména se jedná o využití dostupnosti cíle ve virtuálním prostředí, využití sofistikovaných metod skrývání jednání ze strany pachatelů, možnost masivního působení, až po minimalizaci nutných investic do přípravy samotného protiprávního jednání. V tomto druhu kriminality navíc platí, že se jedná o nejvíce latentní druh kriminality vůbec (odhady jsou uváděny hodnoty přesahující 90%).

Rozsah informační kriminality včetně vyčíslení předpokládaných škod je pouze odhadován. Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě považuje informační kriminalitu za značnou výzvu pro donucovací orgány, přičemž uvádí, že oběti této trestné činnosti přicházejí cca o 290 miliard EUR každý rok na celém světě, což je pro pachatele

větší zisk, než celkově vynáší celosvětový obchod s marihuanou, kokainem a heroinem dohromady.¹²

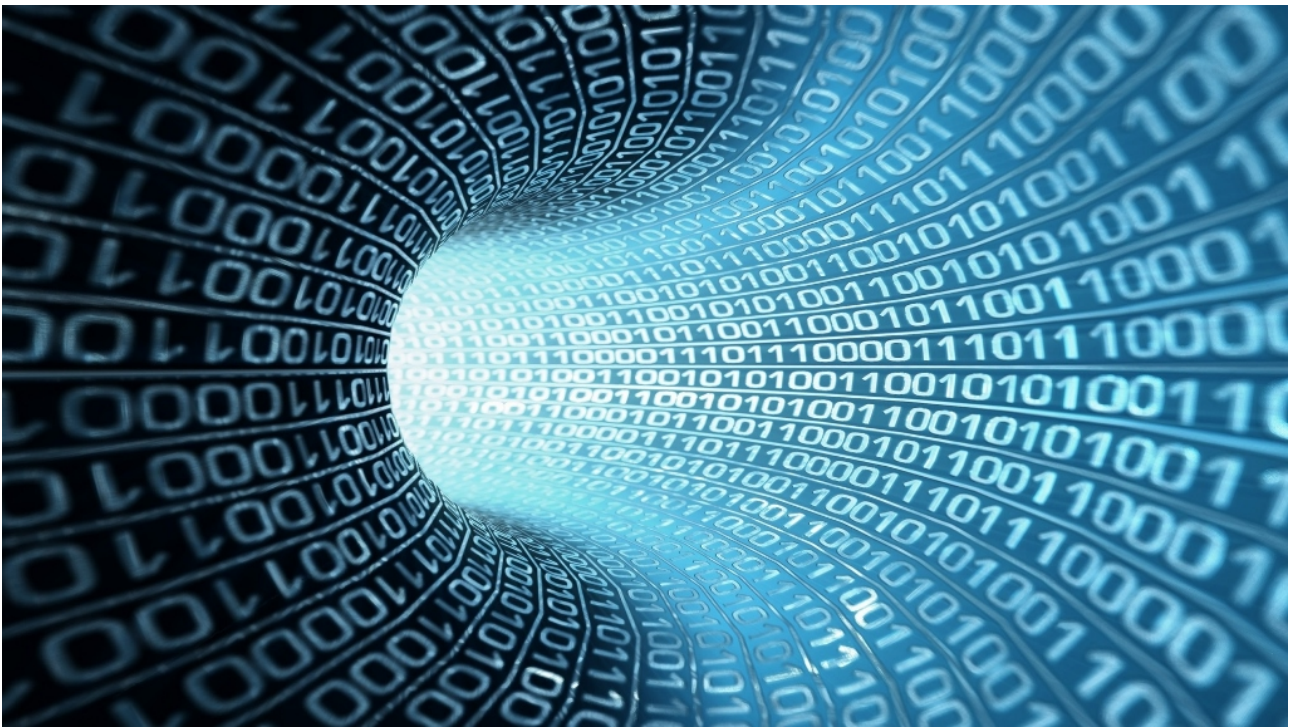
V roce 2014 bylo šetřeno 2 458 případů podvodů v prostředí informačních technologií a zejména sítě internet, což je nárůst o 32% oproti roku 2013. Rovněž tak je patrný nárůst detekce trestné činnosti spočívající v neoprávněných manipulacích s daty, kde byl zaznamenán nárůst trestné činnosti o 163% oproti předcházejícímu roku. Počet informací o závadovém chování nebo obsahu na internetu sdělovaných oznamovateli prostřednictvím policejní hotline narůstá každoročně od zřízení tohoto komunikačního kanálu (v r. 2014 6 590 podnětů, což je nárůst o 72% oproti předcházejícímu roku).

Bezprostředně lze v oblasti informační kriminality očekávat sledování technologických trendů pachatelů. Tak, jako roste poměr počtu mobilních zařízení a význam zpracovávaných dat v těchto mobilních zařízeních (v ČR se od r. 2010 zvýšil počet uživatelů mobilního internetu ze 700 tis. na 2,5 mil.), tak bude narůstat i šíření mobilního malware a budou se množit útoky na tyto zařízení více než doposud. Zcela jistě lze očekávat projevy nesouhlasu s politickými a jinými veřejnými názory, na něž vzniknou reakce formou hackerských útoků. Míra profesionalizace pachatelů informační kriminality se bude zvyšovat a bude provázena dělbou jednotlivých rolí. Masivnější bude i zapojení tzv. botnetových sítí, které mají za úkol anonymizovat aktivitu původce nelegálního jednání a současně zvyšovat masivnost či technologickou koordinaci útoku. S ohledem na poslední vývoj v oblasti tzv. cloudových řešení lze předpokládat větší počet útoků na takto centralizovaná data a masivnější únik informací. Nové technologie nabízejí a stále více budou nabízet i větší možnosti pachatelů veškeré trestné činnosti zastírat vzájemnou komunikací či výměnou dat s využitím právě nových služeb v informačních technologiích. V delším výhledu dojde k tomu, že většina nepřímé komunikace bude digitalizována včetně citlivých, osobních či jinak chráněných dat. V tomto ohledu bude exponenciálně růst míra důležitosti ochrany a nutnosti adekvátního opatření při narušování této ochrany, která ve většině případů bude mít kriminální charakter.

V České republice vešel k 1. 1. 2015 v účinnost zák. č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, který zavádí systémové řešení reakce na kybernetické bezpečnostní události a kybernetické bezpečnostní incidenty. Tyto události a incidenty mají povahu úmyslného jednání a lze je tedy z větší míry kvalifikovat jako trestné činy. V důsledku toho se zvýší počet takových jednání, jenž si vyžádá efektivní a účinnou součinnost Policie ČR a zajištění kvalifikovaného postupu policejního orgánu.

V současné době není Policie ČR schopna reagovat na sofistikovanější a technologicky náročné způsoby této trestné činnosti a zvyšování počtu případů této kriminality. Pro schopnost čelit těmto výzvám je nezbytnou podmínkou, aby policie disponovala adekvátními zdroji nejen technicko-technologickými, ale také lidskými – připravenými a kvalitními odborníky se zajištěným průběžným vzděláváním těchto odborníků v uvedené oblasti, stejně jako možností mezinárodní spolupráce.

¹² Norton Cybercrime Report uváděla v roce 2013, že přímé roční náklady spojené s cybercrime činí celosvětově 113 mld. USD (z toho v Evropě 13 mld. USD) a obětí informační kriminality se stane během roku 378 milionů osob, přičemž se 50 % dospělých osob s přístupem k síti internet stalo ve zkoumaném období 12 měsíců obětí informační kriminality.

Návrh řešení:

Stávající finanční (rozpočtová) a personální situace neumožňuje vznik nového útvaru, proto bude při řešení využito dosavadních struktur policie, které poskytnou platformu pro možný vznik takového útvaru v budoucnu.

Na centrální úrovni vzniklo pracoviště v rámci Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu SKPV (ÚOOZ), které bude zastřešovat metodiku a koordinaci aktivit v rámci realizace koncepce informační kriminality, mezinárodní spolupráci a zajištění komunikace s Národním bezpečnostním úřadem (dojde k přesunu stávajícího OIK ÚSKPV na ÚOOZ). Toto pracoviště bude jediným garantem problematiky informační a kybernetické kriminality v Policii ČR. Zároveň v rámci ÚOOZ vznikne nový organizační článek (odbor V8) a budou rovněž posíleny jeho územní pracoviště ÚOOZ (expozitory) za účelem zajištění těsné a efektivní součinnosti s Národním centrem kybernetické bezpečnosti (NCKB) v Brně a odhalování a vyšetřování těch nejzávažnějších případů kybernetických útoků a informační kriminality. Zejména metodika a koordinace tak bude přiblížena přímému výkonu služby a objasňování nejzávažnějších kybernetických útoků. Nově vzniklé struktury budou personálně a technologicky posíleny.

Současně bude probíhat na 14 krajských ředitelstvích policie a jejich územních odborech objasňování běžné (méně závažné) informační kriminality. Rovněž tato pracoviště budou personálně a technologicky posílena.

Podporu činnosti shora uvedených článků pak budou vykonávat servisní útvary, rovněž saturované personálně a technologicky:

- KÚP - výkon znalecké a expertizní činnosti pro centrální i územní výkonné útvary¹³,
- ÚZČ - technická podpora (odposlechy, internetový provoz) pro centrální i územní výkonné útvary.

Argumenty pro rozvoj:

- účinnost zák. č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti
- nárůst nápadu informační kriminality
- absence specializovaných personálních zdrojů v oblasti odhalování, prověřování a vyšetřování informační kriminality;
- nedostatečné personální zabezpečení stávající struktury;
- nedostatečné technologické vybavení stávajících výkonných pracovišť informační kriminality;
- nedostatečné personální i technologické kapacity podpůrných složek Policie ČR vykonávajících znalecké nebo technické činnosti související s informační kriminalitou.
- potřeba reagovat na nové formy informační kriminality a rozvoj informačních a komunikačních technologií

Tabulka č. 14 - Plánované posílení pro oblast kyberkriminality v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Kyberkriminalita	92	52	51	0	0	195

Tabulka č. 15 - Náklady související s posílením oblasti kyberkriminality.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	26 340,099	46 055,136	78 072,000	68 002,000	68 002,000	286 471,234
Mzdové prostředky k policistům	0,000	28 765,037	56 976,901	56 976,901	56 976,901	199 695,739
Ostatní běžné výdaje k policistům	5 140,099	8 240,099	12 045,099	11 025,099	11 025,099	47 475,494
Výdaje programového financování k policistům	21 200,000	9 050,000	9 050,000	0,000	0,000	39 300,000

¹³ Posílení sil u Kriminologického ústavu Praha je dáno zejména zvyšujícím se počtem požadavků na znaleckou činnost včetně zvyšujícího se počtu zajištěných stop. Nárůstem počtu vyšetřovatelů a zavádění nových oblastí vyšetřování se projeví i ve zvýšeném počtu požadavků na znaleckou činnost, kterou bez lidských zdrojů nelze zvládat. Zejména se jedná například o počítačovou analýzu, odvětví chemie, genetiky a antropologie. Mimo zvyšující se poptávku jde i o zavádění nových oblastí zkoumání, zejména v oblasti kyberkriminality, kde je nutno získat nové, vysoce vzdělané, odborníky. V oblasti omamných a psychotropních látek (tzv. drogová problematika) budou zaváděny nové metody zkoumání v oblasti anabolik, syntetických drog a zejména spuštění analýz v oblasti profilování drog, což nejde bez odpovídajícího odborného personálu. V oblasti genetických analýz jde o zavedení analýz v oblasti rostlinné a živočišné DNA včetně získání odpovídajících odborníků z oblasti nehumánní genetiky. V oblasti antropologie se jedná o zavádění nových metod pro identifikaci osob za užití obrazových informací včetně zavedení moderních metod faciální rekonstrukce.

3.8 Drogová kriminalita

Popis stavu:

Problematika zneužívání nelegálních drog v České republice ve všech ukazatelích plynoucích z různých zdrojů sběru dat (odhady problémového užívání, odhady spotřeby, epidemiologické přehledy o léčbě a intervenci, odhady sekundární drogové trestné činnosti, přehledy terénních intervencí, data trestně-právního sektoru a mnoho dalších) v retrospektivě od roku 2000 vzrostla cca o 35%, přičemž došlo k opakovaně významné změně legislativy ve smyslu nárůstu trestně-právně regulovaných jednání v oblasti nelegálních drog a ostatních zakázaných psychoaktivních látek a s tím spojené procesní agendy. Reakcí orgánů vymáhajících právo v této oblasti je naopak snižování počtu příslušníků Policie ČR a Celní správy ČR, kteří se na rozkrývání této výlučně latentní trestné činnosti podílejí. Nadteritoriální a u dovozových drog logicky mezinárodní rozměr drogové trestné činnosti, která se vyznačuje vysokým prvkem mobility, organizovanosti a v nižších distribučních a konzumentských strukturách je komplementárně spojena s ostatními společensky nežádoucími jevy (majetková kriminalita, hazard, lichva, prostituce, sociální vyloučení atp.), vyžaduje funkční model snižování nabídky drog a jejich vysoké dostupnosti, formou účinného odhalování protiprávních jednání všech úrovní. Na této filozofii byla historicky postavena i struktura SKPV v rámci Policie ČR, která měla problematiku ve třech úrovních závažnosti a skutkové složitosti pokrývat. Doložitelným faktem je skutečnost, že jakékoliv snižování počtu specialistů na linii TOXI mělo a má za následek zvýšení dostupnosti drog se všemi doprovodnými společensky nežádoucími jevy, což platí jak pro městské aglomerace, tak pro lokality s nižší urbanizací.

Vymáhání drogové trestné činnosti v základních úrovních je přímo úměrné personálnímu pokrytí a vytvoření podmínek pro vyhledávání. Distribuce sil a prostředků musí odpovídat intenzitě drogové trestné činnosti v dané lokalitě. To, že se drogová trestná činnost aktuálně promítá do registrované kriminality cca 2%, vypovídá o silách a prostředcích

vymáhání práva, nikoliv o reálném stavu drogové trestné činnosti a drogových trhů. Důkazem jsou doprovodné jevy jako sekundární drogová kriminalita i epidemiologické ukazatele.

V minulosti stejně jako v současné době byla Národní protidrogová centrála (dále jen „NPC“) nucena rezignovat na systematické personální pokrytí operativní analýzy a s ohledem na kapacitní možnosti i na cílené kriminální zpravodajství aktivit některých organizovaných zločineckých skupin, které mají významný vliv na drogové trhy v ČR (Turci, Srbové, Bulhaři, Ukrajinci, Rusové, Olašští Romové). Za zcela nedostatečnou považujeme personální situaci v oblasti anabolik a podpůrných prostředků ve sportu, drogové kyberkriminality či problematice zajišťování výnosů z trestné činnosti. Od roku 2007 byla NPC nucena přeorientovat více než 60% svých stávajících kapacit na problematiku vietnamských zločineckých uskupení a v důsledku liniové personální nedostatečnosti některých krajských ředitelství zpracovávat i trestní věci krajské příslušnosti.

Stejně tak není v současné době prostor pro adekvátní pokrytí nových forem páčání trestné činnosti, která dosud nebyla nijak řešena. Problematiky je tak řešena na úkor jiných činností, na které, dle aktuální situace, musí policie rezignovat. Jedná se zejména o:

- nové syntetické drogy
- drogy a chemické látky v internetovém prostředí
- mezinárodní obchod prekurzory, chemickými látkami a léčivy využívanými při výrobě drog

Stejně jako je zmíněno v ostatních částech tohoto materiálu, je i v této oblasti primární příčinou stávajícího stavu devastace personálního počtu a obsazení míst v celé struktuře SKPV, která s sebou nese významná bezpečnostní rizika¹⁴

- informační deficit v důsledku nedostatečné operativně-pátrací činnosti spojené se získáváním, prověřováním a analýzou informací o organizované drogové trestné činnosti
- rezignace na drogovou trestnou činnost některých etnicky podmíněných zločineckých uskupení působících na území ČR
- neschopnost aktivně reagovat na změnu drogové bezpečnostní situace ve vztahu k Rakousku, Polsku a Slovensku
- nedostatečná kapacita pro systematickou práci na úseku drogové kyberkriminality
- nedostatečná kapacita pro pokrytí problematiky anabolik a podpůrných látek ve sportu
- nedostatečná kapacita pro metodiku a vzdělávání do policie
- neschopnost systémové reakce na očekávanou změnu právní úpravy nakládání s léky a jejich padělky

V krajských, městských a obvodních ředitelstvích, kde je problematika drogové trestné činnosti reprezentována jednotlivci či dochází k prolínání specializací, nelze aspirovat na

¹⁴ Řazeno podle významnosti

aktivní vyhledávací činnost či je tato činnost vykazována pouze v nedostatečné míře. Je nezbytné, aby krajská ředitelství byla schopna vykrývat případy, které typologicky nespádají ani územním odborům ani Národní protidrogové centrále či Generálnímu ředitelství cel.

Návrh řešení:

Uvedená rizika lze a je nutno řešit následujícími kroky:

- správným dimenzováním personálních kapacit zejména na územních odborech, v případě větších a zatížených aglomerací zřízením městských protidrogových týmů, jako základny pro výběr specialistů této linie,
- navýšením personálních kapacit krajských ředitelství Policie ČR, umožňujícím zpracovávat případy přesahující kapacitu a působnost územních odborů a funkčně zabezpečovat koordinaci liniových sil a prostředků
- navýšení systemizovaných služebních míst Národní protidrogové centrály SKPV, zejména expozitur Ústí nad Labem a Brno s vytvořením detašovaného pracoviště pro Liberecký a Olomoucký a Zlínský kraj
- zajištěním přijetí policistů z řad jiných etnik
- adekvátním posílením servisních útvarů s touto specializací, včetně problematiky drogové informační kriminality
- zajištěním technického vybavení a jeho obměny

Argumenty pro rozvoj:

- a) systematické personální pokrytí operativní analýzy,
- b) cílené kriminální zpravodajství aktivit některých organizovaných zločineckých skupin,
- c) pokrytí nových forem páchání trestné činnosti dosud řešených jen omezeně,
- d) aktivní přístup k novým oblastem syntetických drog, drog a chemických látek v internetovém prostředí i v mezinárodním obchodu s prekurzory, chemickými látkami a léčivy využívanými při výrobě drog,
- e) dostatečně dimenzovaná kapacita na vykrývání všech forem drogové trestné činnosti zejména ve veřejném prostoru (územní odbor, městské, obvodní ředitelství – pouliční a klubová distribuce, celokrajská SKPV – výroba a distribuce s širší příslušností či zapojením etnik).

Tabulka č. 16 - Plánované posílení pro oblast potírání drogové kriminality v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Drogová kriminalita	90	50	42	0	0	182

Tabulka č. 17 - Náklady související s posílením oblasti potírání drogové kriminality.

v tis. Kč

vydaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	22 308,358	46 117,047	70 330,347	61 020,347	61 020,347	260 796,445
Mzdové prostředky k policistům	0,000	27 658,690	50 891,989	50 891,989	50 891,989	180 334,657
Ostatní běžné výdaje k policistům	5 028,358	7 978,358	10 968,358	10 128,358	10 128,358	44 231,788
Výdaje programového financování k policistům	17 280,000	10 480,000	8 470,000	0,000	0,000	36 230,000

3.9 Analytická činnost

Popis stavu:

Stejně jako v jiných oblastech policejních činností se v současné době projevuje personální a technická nedostatečnost v oblasti analytické práce.

V rámci analytických činností policie je pak specifickou situací velký počet nekompatibilních policejních systémů, ve kterých policie ukládá informace získané v souvislosti s výkonem svých činností a nutné pro jejich výkon.

V minulém období nebyly činěny žádné kroky k omezení těchto informačních systémů, stejně jako opatření pro zisk a následnou analytickou práci s informacemi z otevřených zdrojů. Absentují potřebné softwarové nástroje a vybavení. Chybí sjednocení informací v rámci Policie ČR, stejně jako jejich bezpečné sdílení s dalšími bezpečnostními sbory v rámci České republiky.

Sofistikovanost páchané trestné činnosti, zejména v jejích organizovaných formách vyžaduje potřebu analytické práce v každodenní činnosti a v potřebné kvalitě. Stejně tak jsou nutné i analytické výstupy v rámci „běžné“ kriminality, páchané na území celé ČR, u kterých je předpoklad jejich propojení a společného vyhodnocení protiprávního jednání pachatelů trestné činnosti k dalšímu postupu v rámci trestního řízení.

Nezbytné je provádění mediálních analýz, situačních zpráv, stejně jako specializovaných produktů na bázi kriminálně zpravodajských analýz, nutných pro úspěšné potírání trestné činnosti, zajištění výnosů z jejího páchání, stejně jako další oblasti policejních činností.

Doložitelnou praxí v průběhu let je prokázána nezbytnost analytické činnosti a potvrzení faktu, že analytik je a i nadále musí být nedílnou součástí pracovišť, která se zabývají vyhledáváním, odhalováním, šetřením a vyšetřováním trestné činnosti, a to zejména proto, že zkušenosti získané v rámci své předchozí aktivní činnosti v trestním řízení v pozici operativce nebo vyšetřovatele může plnohodnotně a kvalifikovaně zúročit i ve spolupráci s dalšími členy týmu (operativce, vyšetřovatel) a navrhnout další směr vedení trestního řízení s cílem odhalit pachatele trestné činnosti. Role analytika je tak zcela nezastupitelná.

Současný nedostatečný počet analytických pracovníků na službě kriminální policie a vyšetřování ohrožuje kvalitu a rychlost zpracovávání podkladů důležitých pro trestní

řízení. Přesně stanovené požadavky na činnosti analytických pracovišť služby jsou definovány v materiálu „Koncepte analytických pracovišť SKPV Policie ČR“.

Současný stav nutně vyžaduje personální posílení, technickou a materiální podporu, stejně jako odborné vzdělávání a zajištění jazykového vybavení policistů, zejména na úrovni útvarů s celorepublikovou působností.

Návrh řešení:

U služby kriminální policie a vyšetřování je potřeba dosáhnout poměru 1:10 (tzn. 1 analytik na 10 pracovníků tzv. operativy), který se jeví jako vhodný. Při dodržení poměru 1:10 analytik dokáže za předpokladu, že se zabývá většinou sériovou trestnou činností, pojmout informace v dostatečném rozsahu a v potřebném čase. Zároveň pak lze předpokládat, že zpracovaná analýza (analytická zpráva, vztahový diagram atp.) bude mít vypovídající hodnotu využitelnou pro práci operativců a případně bude dostatečným podkladem pro rozhodování dalších orgánů činných v trestním řízení. Pro srovnání – k 1. 1. 2015 je v rámci SKPV zařazeno v jejich analytických útvarech 328 policistů, což je z celkového počtu 8 930 příslušníků SKPV 3,67%.

S ohledem na statisticky evidovaný nápad trestné činnosti v České republice je zřejmé, že k řádnému plnění svěřených úkolů ve stejné kvalitě a rozsahu je nutné navýšit počet analytických pracovníků a jejich vybavení od úrovně územních odborů, krajských ředitelství policie po úroveň policejního prezidia. Součástí jejich činnosti bude i průběžná optimalizace množství využívaných informačních systémů a dalších zdrojů informací pro jejich snadnější vytěžování. Plánuje se posílení centrální úrovně (ÚSKPV jako metodický a koordinační článek) o 6 systemizovaných služebních míst, zbylým počtem budou posílána zejména krajská ředitelství.

Argumenty pro rozvoj:

- a) posílení schopnosti využívat mnohdy roztržštěné zdroje informací,
- b) zvýšení schopnosti aktivního vyhledávání trestné činnosti v oblastech dosud kvůli personálnímu nedostatku řešených jen omezeně.

Tabulka č. 18 - Plánované posílení pro oblast analytiky v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Analytika	40	27	27	20	7	121

Tabulka č. 19 - Náklady související s posílením oblasti analytiky.

	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
výdaje spojené s posílením policistů						
Prostředky celkem, v tom:	23 384,826	38 185,518	49 146,210	52 119,686	54 356,903	217 193,143
Mzdové prostředky k policistům	0,000	14 935,692	29 871,385	40 934,861	44 807,077	130 549,015
Ostatní běžné výdaje k policistům	2 234,826	3 999,826	6 024,826	7 384,826	7 649,826	27 294,128
Výdaje programového financování k policistům	21 150,000	19 250,000	13 250,000	3 800,000	1 900,000	59 350,000

v tis. Kč

3.10 Mezinárodní policejní spolupráce

Popis stavu:

Česká republika se vstupem do Evropské unie a přístupem k Schengenskému acquis zavázala plnit řadu úkolů, které svými činnostmi zajišťuje policie.

Trestná činnost se na státní hranice zpravidla neohlíží, často jich i záměrně využívá. Bezpečnostní sbory jednotlivých států, stejně jako další orgány určené pro boj s trestnou činností, se proto nevyhnutelně obrací na své protějšky v ostatních státech, vyžadují informace, důkazy, jinou součinnost. Mezinárodní policejní spolupráce zvyšuje primárně nároky personální, tj. na počty policistů, a sekundárně na jejich odbornou i jinou přípravu.

V současnosti policie přistupuje k mezinárodní policejní spolupráci pouze v nezbytně nutném rozsahu, a to především s ohledem na ekonomické, personální a technické možnosti. Děje se tak i přesto, že nutnost rozvoje v této oblasti s ohledem na vývoj bezpečnostní situace ve světě roste. Vzhledem k vývoji mezinárodní situace a geografické poloze České republiky dochází k meziročnímu nárůstu úkolů a požadavků vyplývajících ze závazků České republiky průměrně o 20%. Růst úkolů je také akcelerován v souvislosti s migrační krizí. Letos byly ad hoc navýšeny stavy pro vytvoření týmu odborníků pro vyslání do zahraničí na dlouhodobou pomoc.

Níže se uvádí nejvýznamnější oblasti mezinárodní policejní spolupráce:

a) mezinárodní pátrání a výměna informací

Významně se zvýšil počet tzv. zásahů v Schengenském informačním systému (tzn. pozitivních výsledků vyhledávání). Při porovnání let 1997 - 2014 se jedná o téměř čtyřnásobný nárůst.

b) mezinárodní operace, projekty a týmy

S vývojem bezpečnostní situace se zvyšuje i počet mezinárodních projektů, do kterých se Česká republika zapojila, plánuje zapojit nebo je nutné se zapojit.

c) styční důstojníci

V důsledku zvyšujícího se tlaku na posílení spolupráce se třetími zeměmi je potřeba zvýšit počet zajištění misí a postů styčných důstojníků. Policejní spolupráce mimo

Evropskou unii nabývá na významu, neboť třetí země mohou být zdrojem informací či důkazů o aktivitách pachatelů trestné činnosti.

d) mezinárodní mise

V současné době je v těchto operacích zařazeno až 35 policistů – Afghánistán, Kosovo, Ukrajina, Gruzie. Tlak na účast v zahraničních mírových operacích roste a s tím roste pochopitelně potřeba zvýšení systemizovaných služebních míst.

e) mezinárodní výpomoc v souvislosti s migrační vlnou

V důsledku velké migrační vlny policie pomáhá vysláním kontingentů do Maďarska a Slovinska (70 policistů), kteří se zapojí v rámci smíšených hlídek do ochrany schengenské hranice. Policie ČR se aktivně zapojuje do aktivit agentury EU Frontex – oproti původnímu plánu 21 policistů bylo nasazeno celkem 43 policistů v mezinárodních operacích této agentury. Dále jsou nově vysíláni policisté do tzv. hotspots (v letošním roce 8 policistů, připraveno k vyslání je dalších 25 a předpoklad pro rok 2016 je min. 50 policistů).

K tomu, aby česká policie byla plnohodnotným mezinárodním partnerem, potřebuje držet krok s nárůstem požadavků na mezinárodní policejní spolupráci a efektivně využívat všech možností, které se jí v rámci mezinárodní policejní spolupráce nabízejí (INTERPOL, EUROPOL, SIRENE, společná centra policejní spolupráce, spolupráce na základě Průmských rozhodnutí, využívání mezinárodních databází, společné operace, školení, semináře, operativní schůzky atd.) Jen tak lze zajistit plnění závazků z předpisů EU a mezinárodních smluv, které jsou přímo zmíněny v zákoně o policii. Jen tak může policie reagovat na zvýšení nutnosti mezinárodní spolupráce v souvislosti se současnou bezpečnostní situací. Navrhuje se proto věnovat také této oblasti zvýšenou pozornost a posílit ji, aby bylo možné udržet krok se zahraničními partnery.

Návrh řešení:

Z uvedených důvodů se předpokládá posílení počtu policistů v oblasti mezinárodní policejní spolupráce (viz tabulka č. 20) tak, aby bylo možné reagovat na průběžný nárůst množství mezinárodně vyměřovaných informací, na potřebu aktivní účasti v zahraničních mírových operacích a mezinárodních projektech stejně jako na rostoucí využívání schengenského informačního systému partnerskými státy.

Argumenty pro rozvoj:

- a) zvýšená schopnost mezinárodního pátrání a výměny informací,
- b) zachování úrovně spolupráce v mezinárodních projektech, vyšetřovacích týmech a zahraničních operacích,
- c) zvýšená účast styčných důstojníků v klíčových oblastech spolupráce.

Tabulka č. 20 - Plánované posílení pro oblast mezinárodní policejní spolupráce v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Mezinárodní policejní spolupráce	7	10	10	10	10	47

Tabulka č. 21 - Náklady související s posílením oblasti mezinárodní policejní spolupráce.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	2 291,094	8 182,832	14 464,570	20 746,308	27 028,046	72 712,852
Mzdové prostředky k policistům	0,000	5 531,738	11 063,476	16 595,214	22 126,952	55 317,379
Ostatní běžné výdaje k policistům	391,094	1 201,094	1 951,094	2 701,094	3 451,094	9 695,472
Výdaje programového financování policistům	1 900,000	1 450,000	1 450,000	1 450,000	1 450,000	7 700,000

3.11 Vzdělávání a výcvik

Popis stavu:

Jedním ze základních předpokladů pro naplňování poslání policie je zajistit připravenost policistů pro výkon služby. Je potřeba zajistit efektivní přípravu a výcvik na zvládnutí nejen standardních činností, ale zároveň všech nových náročných situací, které se v průběhu času objevují. Současný počet policistů, kteří zajišťují policejní vzdělávání a výcvik je nedostatečný a nelze v potřebné míře předávat potřebné dovednosti a znalosti pro plnění služebních úkolů.

Na základě zpracované analýzy policejního vzdělávání ministr vnitra rozhodl o převedení vzdělávací kapacity pro naplňování dalšího odborného požadavku stanoveného v § 19 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, do působnosti policie k 1. 1. 2016.

Výuková kapacita policejních škol MV byla k 1. 1. 2013 snížena z 2800 až na 1860 studijních míst. V policejních školách MV bylo zrušeno 327 systemizovaných míst, z toho 84 služebních a 243 pracovních míst. Ze střednědobé predikce vzdělávacích potřeb policie přitom vyplývá, že je nezbytně nutné zvýšit výukovou kapacitu policejních škol MV minimálně na 2200 studijních míst již v průběhu roku 2015¹⁵.

Pro zajištění dostatečné odborné přípravy a vzdělávání pro plnění služebních úkolů a pro zvládnutí zvýšeného počtu nově přijímaných policistů je nutné adekvátně posílit policejní školy, vzdělávací zařízení a organizační články, které tyto činnosti zajišťují.

Návrh řešení:

- Pro zajištění kvalitní úrovně připravenosti policistů pro výkon služby bude nezbytné posílit kapacity vzdělávacích zařízení, která budou převedena k 1. 1. 2016 do struktur policie. Toto posílení bude primárně zaměřeno k zajištění naplňování dalšího odborného požadavku stanoveného v § 19 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Stávající kapacita již nyní nevyhovuje.

¹⁵ Celková kapacita studijních míst nevyjadřuje kapacitu, kterou lze beze zbytku využít pro zajištění základní odborné přípravy nově nastupujících policistů. Zahrnuje také naplňování dalšího odborného požadavku aj.

- Vlastní vzdělávací systém bude zpřesněn na základě připravovaného kompetenčního modelu policie; ten bude postaven na principech používaných Národní soustavou povolání a Národní soustavou kvalifikací a bude vycházet ze schválené metodiky používané v rámci Evropské unie.

Argumenty pro rozvoj:

- prosté zajištění základní odborné přípravy při posilování policie,
- zajištění výcviku policistů s nezbytným počtem instruktorů
- zajištění kvalitativní i kvantitativní změny služební přípravy (zejména výcviku prvosledových hlídek),

Tabulka č. 22 - Plánované posílení oblasti vzdělávání a výcviku v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Výcvik policistů a další	35	34	1	1	1	72

Tabulka č. 23 - Náklady související s posílením oblasti vzdělávání a výcviku.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	24 055,472	28 993,381	24 261,555	24 889,729	25 517,903	127 718,041
Mzdové prostředky k policistům	0,000	18 807,909	19 361,083	19 914,257	20 467,430	78 550,679
Ostatní běžné výdaje k policistům	1 955,472	4 485,472	3 900,472	3 975,472	4 050,472	18 367,362
Výdaje programového financování k policistům	22 100,000	5 700,000	1 000,000	1 000,000	1 000,000	30 800,000

3.12 Letecká služba

Popis stavu:

Letecká služba je mimo ostatní důležité úkoly v rámci integrovaného záchranného systému klíčovým podpůrným prostředkem pro zajištění akceschopnosti určených sil policie (např. zásahových jednotek). Stávající letecká technika policie umožňuje přepravu maximálně 8 plně vybavených policistů. Při současném stavu letového personálu (14 - velitel letadla, 13 - pilot letadla, 14 - palubní technik) jsou zabezpečeny 2 nepřetržité pohotovosti v Praze a jedna 12hodinová pohotovost v Brně. Ostatní letecká činnost je prováděna čerpáním přesčasových hodin. Pozemní technický personál zabezpečuje současný provoz bez problémů.

Letecká služba provozuje 13 vrtulníků ve složení 8 vrtulníků lehké kategorie typu EC135 a 5 vrtulníků střední hmotnostní kategorie typu BELL412, a to 2 vrtulníky ve verzi HP (dodány v roce 1993) a 3 vrtulníky ve verzi EP (pořízeny v letech 2000 až 2009).

V roce 2014 došlo v rámci Letecké služby k navýšení celkového objemu letových hodin. Byla navýšena jak výcviková činnost policistů využívajících leteckou podporu vrtulníků, tak vlastní výcvik nových pilotů Letecké služby. K tomuto nárůstu došlo i přes pokles počtu startů pohotovostních vrtulníků, nasazovaných v rámci IZS při povodních a to jak na záchranu a evakuaci osob, kontrolu protipovodňových opatření a hrází na Vltavě, tak na monitorování průjezdnosti komunikací, stavu zaplavených oblastí, zabezpečení evakuovaných oblastí proti případnému rabování apod.

Návrh řešení:

- K zajištění dostatečné akceschopnosti letecké služby v policii je nutné realizovat nákup 2 ks velkokapacitních vrtulníků pro přepravu cca 20 osob i s vybavením (využitelné pro všechny složky integrovaného záchranného systému).
- Za účelem optimálního pokrytí České republiky leteckou službou je nutné zřídit základny pohotovostních vrtulníků v Ostravě a Českých Budějovicích a posílit posádku letecké služby o 9 pilotů

Argumenty pro rozvoj:

- a) pokrytí České republiky leteckou službou, tj. rychlost přepravy policistů vrtulníkem a zkrácení doletových časů,
- b) zajištění dostatečné letecké přepravní kapacity pro speciální policejní jednotky,
- c) zajištění vyšší účinnosti leteckých hasičských prací.

Tabulka č. 24 – plánované posílení letecké služby v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Letecká služba	2	2	0	5	0	9

Tabulka č. 25 - Náklady související s posílením letecké služby.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	1 561,741	1 801 368,089	1 328,089	4 568,958	4 468,958	1 813 295,835
Mzdové prostředky k policistům	0,000	1 106,348	1 106,348	3 872,217	3 872,217	9 957,128
Ostatní běžné výdaje k policistům	111,741	261,741	221,741	696,741	596,741	1 888,706
Výdaje programového financování k policistům	1 450,000	1 800 000,000	0,000	0,000	0,000	1 801 450,000

3.13 Ochranná služba

Popis stavu:

Ochranná služba zahrnuje Útvar pro ochranu prezidenta České republiky ochranné služby a Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby.

V působnosti Útvaru pro ochranu prezidenta České republiky ochranné služby rozhodl Ústřední krizový štáb o zvýšení ochrany vymezených objektů, vztahující se i na areál Pražského hradu. Z rekapitulace dalších rizikových míst vyplynuly pro tento útvar **další úkoly v oblasti fyzické ochrany areálu Pražského hradu**, jakými jsou např. zvýšení ostrahy bydliště prezidenta republiky, zpřísnění režimu vstupu do prostor Kanceláře prezidenta republiky a vstupu a vjezdu z Jelení ulice.

Z vývoje bezpečnostní situace vyplývá i předpoklad posílení výkonu služby v oblasti osobní ochrany, zejména navýšením počtu osobních ochránců a epizodické ochrany.

V působnosti Útvaru pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby se dlouhodobě projevuje personální nedostatečnost vzniklá především v důsledku úsporných opatření minulých let. Řádné plnění svěřených úkolů si nevyhnutelně žádá doplnění početního stavu policistů. Pokrytí potřeby výkonu všech činností útvaru v současné době vyžaduje nařizování služby přesčas, což nadměrně zatěžuje tam zařazené policisty a způsobuje související finanční nároky. Jenom v minulém roce bylo na platby za přesčasy a pohotovosti v rámci Útvaru pro ochranu ústavních činitelů vydáno 38 mil. Kč.

Argumenty pro rozvoj:

- Zajištění potřebné ochrany prezidenta a jeho bydliště v areálu Pražského hradu.
- Neustálé a opakované překračování fondu doby služby.

Tabulka č. 26 - Plánované posílení ochranné služby v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Ochrana ústavních činitelů včetně prezidenta republiky	24	76	25	22	21	168

Tabulka č. 27 - Náklady související s posílením ochranné služby.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	17 470,895	63 852,104	70 386,448	82 696,272	95 867,922	330 273,641
Mzdové prostředky k policistům	0,000	42 041,208	55 870,553	68 040,377	79 657,026	245 609,164
Ostatní běžné výdaje k policistům	1 340,895	8 080,895	8 935,895	10 525,895	12 080,895	40 964,477
Výdaje programového financování k policistům	16 130,000	13 730,000	5 580,000	4 130,000	4 130,000	43 700,000

3.14 Informační podpora

Popis stavu:

Na základě plánu vybudovat systém pro sběr dat z internetu a jejich vyhodnocování, které bude realizováno v rámci boje proti kyberkriminalitě a v souvislosti s platností zákona o kybernetické bezpečnosti, je nutné posílit oblast podpory informačních technologií. Nejedná se pouze o kyberkriminalitu, ale i o běžnou kriminalitu páchanou pomocí internetu. Policie nedisponuje dostatečným nástrojem pro její vyhledávání, stejně tak nedisponuje nástrojem, který by byl schopen využívat internet jako poznatkový fond. Nejen pro řešení intenzivně vzrůstající hrozby informační kriminality, ale především pro dostatečnou informační podporu všech složek Policie ČR, efektivní využití moderních informačních a komunikačních technologií, pro zajištění kybernetické bezpečnosti je tedy nutné systémové řešení. Nedílnou součástí informační podpory je i zajištění provozu a rozvoje geografických informačních systémů. Pro tuto oblast je počítáno s posílením o 9 služebních míst z níže uvedeného počtu služebních míst pro celou oblast informační podpory.

Návrh řešení:

- Vybudování technologického zázemí (bude řešeno ze strukturálních fondů)
- Zajištění odbornosti a připravenosti specialistů podpory

Argumenty pro rozvoj:

- zajistit možnost adekvátní reakce policie na hrozby z internetového prostředí
- zajistit orientaci policie v internetovém prostředí (využití, trendy aj.)

Tabulka č. 28 - Plánované posílení oblasti informační podpory v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
IT podpora	16	7	6	6	6	41

Tabulka č. 29 - Náklady související s posílením oblasti informační podpory.

	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
vydaje spojené s posílením policistů						
Prostředky celkem, v tom:	2 243,930	6 011,147	9 310,190	13 079,232	16 848,275	47 492,774
Mzdové prostředky k policistům	0,000	3 872,217	7 191,259	10 510,302	13 829,345	35 403,123
Ostatní běžné výdaje k policistům	893,930	1 238,930	1 668,930	2 118,930	2 568,930	8 489,651
Výdaje programového financování k policistům	1 350,000	900,000	450,000	450,000	450,000	3 600,000

v tis. Kč

3.15 Další oblasti

Kromě výše popsaných oblastí předpokládá policie posílení dalších oblastí významných pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu a boj s kriminalitou. Především bude posílena služba kriminální policie a vyšetřování v rámci krajských ředitelství policie a útvarů s celorepublikovou působností podle potřeb vývoje kriminality.

Specifikace „ostatních“ systemizovaných služebních míst na jednotlivá krajská ředitelství je určena s ohledem na jejich specifika, na nápad trestné činnosti, na jejich územní podmínky, příhraniční oblasti a s ohledem na výskyt průmyslu nebo převažující oblasti hospodářství, hustotu osídlení a další demografické faktory, které mají jednoznačně vliv na množství a skladbu trestné činnosti. Požadavky vychází z dlouhodobé zkušenosti se skladbou a množstvím jednotlivých druhů trestné činnosti a jsou uvedeny jako minimální, nikoliv optimální. Požadavky jsou směřovány v jednotlivých letech na nejpalčivější oblasti, mimo „prioritní“, které jsou uvedeny výše (hospodářská trestná činnost, kyberkriminalita, drogová trestná činnost, terorismus a extremismus a oblast analytiky).

Jedná se o oblasti každodenní kriminality, které nejvíce trápí veřejnost a běžného občana v jeho životě a okolí. Jedná se zejména o:

- majetkovou trestnou činnost /krádeže, krádeže vloupáním/
- násilnou trestnou činnost /loupeže, ublížení na zdraví/
- mravnostní trestnou činnost
- trestnou činnost mládeže a na mládeži,

jejichž odhalování a vyšetřování je spojeno s náročnou a déle trvající prací policistů služby kriminální policie a vyšetřování.

U útvarů s celostátní působností je obdobně směřováno navýšení do oblastí, které jsou nyní nedostatečně personálně obsazeny a jsou řešeny tak, jak je uvedeno v předchozím textu policisty kumulovaně na úkor jejich jiných činností, které musí být ad hoc odkládány.

S odhalováním a vyšetřováním trestné činnosti úzce souvisí a významnou roli hraje oblast prevence kriminality. Mezi lety 2009 – 2015 došlo k redukci počtu policistů řešících

tuto oblast v rámci policejního prezidia a krajských ředitelství policie o více než 20 služebních míst. Záměrem vedení Policie ČR je metodickou činností v oblasti prevence kriminality centralizovat v rámci Policejního prezidia ČR. Centralizace prevence kriminality a posílení preventivního pracoviště na centrální úrovni neznamena oslabení výkonu preventivních činností v krajích, ale cílem je do celé policie přinášet kvalitní osvětové a preventivní programy reagující na aktuální a nové kriminální trendy. Naopak se předpokládá taktéž zvýšení počtu policistů působících v oblasti prevence na jednotlivých krajských ředitelstvích policie. Posílení oblasti preventivní práce je nezbytné i s ohledem na plnění vládních úkolů, naplňování koncepce prevence kriminality a celkově v kontextu policie jako garanta vnitřní bezpečnosti, čehož je prevence kriminality nedílnou součástí.

Celkově s oblasti SKPV a prevence předpokládá posílení o 324 služebních míst.

Tabulka č. 30 – Další plánované posílení SKPV a prevence v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Další oblasti	0	91	72	108	53	324

Tabulka č. 31 - Náklady související s posílením SKPV a prevence v rámci KŘP a ÚCP.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	0,000	64 833,815	107 882,328	179 145,098	207 738,309	559 599,550
Mzdové prostředky k policistům	0,000	50 338,815	90 167,328	149 910,098	179 228,309	469 644,550
Ostatní běžné výdaje k policistům	0,000	8 645,000	13 665,000	22 485,000	25 360,000	70 155,000
Výdaje programového financování k policistům	0,000	5 850,000	4 050,000	6 750,000	3 150,000	19 800,000

Dále pak následují méně početně významné intervence, v jejichž rámci bude posílena služební kynologie pro inovaci v oblasti metody pachové identifikace (46 systemizovaných služebních míst). Jedná se o systémovou změnu metodiky pro udržení a posílení této metody v rámci trestního řízení.

Tabulka č. 32 - Plánované posílení služební kynologie pro oblast MPI v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Metoda pachové identifikace	2	44	0	0	0	46

Tabulka č. 33 - Náklady související s posílením služební kynologie pro oblast MPI.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	1 561,741	38 191,388	27 711,388	27 711,388	27 711,388	122 887,294
Mzdové prostředky k policistům	0,000	24 339,647	24 339,647	24 339,647	24 339,647	97 358,588
Ostatní běžné výdaje k policistům	111,741	4 251,741	3 371,741	3 371,741	3 371,741	14 478,706
Výdaje programového financování k policistům	1 450,000	9 600,000	0,000	0,000	0,000	11 050,000

Je navrhováno posílit Útvar rychlého nasazení, který je specifickým policejním útvarem určeným zejména pro boj proti terorismu. Provádí služební zákroky proti teroristům, únoscům osob a dopravních prostředků, nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů, zejména při jejich zadržení. Má působnost v rámci celé ČR, v posledních letech působí ochranné týmy i v zahraničí - ochrana zastupitelských úřadů a jejich pracovníků v Iráku a Afghánistánu. V poslední době se projevuje nárůst násilných jednání nebezpečných pachatelů vč. projevů extremismu v Evropě i ve světě, v ČR jednání nebezpečných pachatelů vůči větším skupinám osob (Uherský Brod, Žďár nad Sázavou) a nárůst požadavků na ochranu zastupitelských úřadů.

Tabulka č. 34 - Plánované posílení Útvaru rychlého nasazení v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Útvar rychlého nasazení	6	5	0	0	0	11

Tabulka č. 35 - Náklady související s posílením Útvaru rychlého nasazení.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	3 445,224	5 456,093	3 356,093	3 356,093	3 356,093	18 969,595
Mzdové prostředky k policistům	0,000	2 765,869	2 765,869	2 765,869	2 765,869	11 063,476
Ostatní běžné výdaje k policistům	335,224	690,224	590,224	590,224	590,224	2 796,119
Výdaje programového financování k policistům	3 110,000	2 000,000	0,000	0,000	0,000	5 110,000

Pracoviště krizových řízení budou posilována především z důvodu akcelerace práce na plánech typových činností pro mimořádné situace a krizové dokumentaci, aktivnímu přístupu policie ke krizovému řízení a integrovanému záchrannému systému (kritická infrastruktura, začlenění do systému nouzového hospodářství), dále díky rozvoji Geografického informačního systému jako významného analytického nástroje pro činnost všech výkonných složek policie.

Tabulka č. 36 - Plánované posílení pro oblast krizového řízení v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Krizové řízení	0	0	21	0	0	21

Tabulka č. 37 - Náklady související s posílením oblasti krizového řízení.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	0,000	0,000	15 411,650	13 191,650	13 191,650	41 794,949
Mzdové prostředky k policistům	0,000	0,000	11 616,650	11 616,650	11 616,650	34 849,949
Ostatní běžné výdaje k policistům	0,000	0,000	1 995,000	1 575,000	1 575,000	5 145,000
Výdaje programového financování k policistům	0,000	0,000	1 800,000	0,000	0,000	1 800,000

Konečně je níže uvedeno posílení vnitřní kontroly (5 systemizovaných služebních míst).

Tabulka č. 38 - plánované posílení pro oblast vnitřní kontroly v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Řízení a kontrola	5	0	0	0	0	5

Tabulka č. 39 – náklady související s posílením oblasti vnitřní kontroly.

v tis. Kč

výdaje spojené s posílením policistů	2016	2017	2018	2019	2020	CELKEM
Prostředky celkem, v tom:	729,353	179,353	179,353	179,353	179,353	1 446,766
Mzdové prostředky k policistům	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatní běžné výdaje k policistům	279,353	179,353	179,353	179,353	179,353	996,766
Výdaje programového financování k policistům	450,000	0,000	0,000	0,000	0,000	450,000

4. Posílení Policie ČR

Policejní práce je velmi specifická a vyžaduje odbornou způsobilost policistů, kterou získávají v resortních vzdělávacích zařízeních. S ohledem na fakt, že předmětná vzdělávací zařízení disponují omezenou kapacitou a samotné získání odborné způsobilosti je i časově náročné, bylo nutno uvedené zohlednit. Proto Policie ČR navrhuje rozložit posílení o 4 000 příslušníků do období 5 let. Současně dané rozložení nevytváří nárazový dopad do státního rozpočtu.

4.1 Perspektiva služeb policie

Tabulka č. 40 – posílení dle jednotlivých služeb v letech 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Služba kriminální policie a vyšetřování	362	288	213	157	63	1 083
Služba pořádkové policie	261	252	273	271	270	1 327
Služba cizinecké policie	130	146	146	173	145	740
Služba dopravní policie	0	136	105	105	84	430
Další služby policie	97	178	63	44	38	420
Celkem	850	1000	800	750	600	4 000

4.2 Personální perspektiva útvarů policie

Tabulka č. 41 – posílení podle jednotlivých služeb v letech 2016 – 2020.

ÚTVAR	CELKEM
Letecká služba	9
Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby	131
Útvar rychlého nasazení	11
Policejní prezidium ČR	190
Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV	71
Kriminalistický ústav Praha	17
Pyrotechnická služba	0
Národní protidrogová centrála SKPV	50
Útvar speciálních činností SKPV	10
Útvar zvláštních činností SKPV	88
Ředitelství služby cizinecké policie	159
Útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby	37
Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV	53
Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV ¹⁶	2
KŘP Středočeského kraje	438
KŘP Jihočeského kraje	214

¹⁶ Navýšení sil v rámci Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu je požadováno zejména z důvodů plnění úkolů vyplývajících ze zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu.

KŘP Plzeňského kraje a MŘP Plzeň	197
KŘP Ústeckého kraje	158
KŘP Královéhradeckého kraje	149
KŘP Jihomoravského kraje a MŘP Brno	310
KŘP Moravskoslezského kraje a MŘP Ostrava	228
KŘP hlavního města Prahy a OŘP Praha I až IV	557
KŘP Karlovarského kraje	111
KŘP Libereckého kraje	153
KŘP Pardubického kraje	142
KŘP kraje Vysočina	217
KŘP Zlínského kraje	150
KŘP Olomouckého kraje	148
CELKEM	4 000

4.3 Rozpočtová perspektiva posílení o 4 000 policistů

Pro zajišťování rozvoje Policie ČR podle stanovených priorit v oblasti vnitřní bezpečnosti v období let 2016 – 2020 bude nutné posílit rozpočet Policie ČR, a to v níže uvedených kategoriích výdajů.

- 1) V oblasti služebních příjmů jsou předpokládány následující náklady na služební příjmy vč. souvisejících výdajů, tj. výdajů na zdravotní a sociální pojištění a FKSP:

Tabulka č. 42 – náklady na služební příjmy (v mil. Kč).

rok	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
počet policistů	850	1 000	800	750	600	4 000
náklady na služební příjmy	0,0	553,2	995,7	1 410,6	1 742,5	4 702,0

- 2) V oblasti ostatních běžných výdajů jsou předpokládány následující náklady zejména na výstroj policistů, na zajištění provozu objektů, na posílení PHM apod.

Tabulka č. 43 – ostatní běžné výdaje (v mil. Kč)

rok	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
počet policistů	850	1 000	800	750	600	4 000
náklady na OBV	47,5	125,5	181,5	236,7	278,7	870,0

- 3) V oblasti programového financování (investice) jsou předpokládány následující náklady zejména na pořízení služebních dopravních prostředků, zbraní, balistické ochrany, speciální výpočetní techniky apod.

Tabulka č. 44 – výdaje programového financování (v mil. Kč).

rok	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
počet policistů	850	1 000	800	750	600	4 000
náklady na VPF	252,9	2 037,2	168,9	146,3	133,6	2 738,7

Tabulka č. 45 – celkové vyčíslení výdajů na přijetí 4 000 policistů (v mil. Kč).

rok	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
počet policistů	850	1 000	800	750	600	4 000
náklady celkem	300,4	2 715,8	1 346,1	1 793,6	2 154,8	8 310,7

5. Závěr

Tento materiál výše identifikuje hrozby a úkoly, kterým Policie ČR v současnosti a v období následujících 5 let bude muset čelit, a na které se musí odpovídajícím způsobem připravit. Proto předkládá na základě uvedených faktů systémové návrhy rozvoje Policie ČR, ať již jde o personální či materiální posílení. Při tom vychází z analýzy dosavadního vývoje v policii, analýzy potřeb provedené pro klíčové služby policie a ze zhodnocení stavu bezpečnostní situace. Současně dokument vnímá a zohledňuje kontext společenský a národohospodářský.

Personální rozvoj hodnotí policie jako nezbytnou podmínku udržení a dalšího rozvoje celkové úrovně bezpečnosti v České republice. Zároveň vnímá lidské zdroje jako tu část zdrojů organizace, jež je pro její zdravé fungování nezbytná a kterou v organizacích typu policie nelze nahradit posilováním zdrojů dalších – finančních, materiálních, technicko-technologických, informačních. Právě lidé se všemi dalšími zdroji pracují a teprve oni vytvářejí užitek organizace, jímž v tomto případě je bezpečí občanů České republiky. Právě lidé představují největší bohatství každé organizace, rozhodující o její budoucnosti. Proto je kladen tak jednoznačný důraz na udržení a rozvoj lidských zdrojů a péči o ně.

Celková personální potřeba do roku 2020 činí 4 000 policistů. Jakkoli se toto číslo může jevit jako vysoké, nemělo by se při hodnocení identifikované potřeby zapomínat na to, že hovoříme o policii postupně oslabované v posledních několika letech (s výjimkou roku 2014). Stavby policistů, které po realizaci plánu rozvoje na roky 2016 – 2020 dosáhnou předpokládané výše 45 031, budou i nadále o 2 098 policistů nižší, než početní stavby policie před zahájením jejího „optimalizačního“ procesu v letech minulých. V této souvislosti je nutné znovu připomenout, že součástí nákladů, které jsou spojené se zvýšením počtu policistů, nejsou pouze platové náklady, ale také náklady související s vybavením a vstrojením nových policistů.

Předkládaný záměr rozvoje sil policie vnímá policejní prezidium především jako investici - investici do bezpečí občanů České republiky a do zajištění funkčního právního státu, v němž je právo vymahatelné.

6. Přílohy

6.1 Mezinárodní srovnání

Z mezinárodního srovnání provedeného na konci roku 2012 vyplynulo, že zatímco nejvíce států Evropské unie (12) své policejní sbory posilovalo, část stagnovala (9), tak pouze 6 sil svého policejního sboru snížilo. Přitom snížení síly Policie ČR, které proběhlo mezi roky 2003 – 2013 představovalo téměř 18 %.

Česká republika stála do roku 2013 na špičce reduktivních tendencí v policejních sborech. Ve sledovaném období dosáhla čtvrtého nejvyššího poměrného navýšení počtu občanů na jednoho policistu a šestého nejvyššího snížení počtu policistů v podílovém vyjádření. Při této strategii zcela podřízené finančním možnostem nejen že vyčerpala své vnitřní rezervy, ale překročila mez, za níž objektivně nemůže plnit úkoly dané právními předpisy v rozsahu a kvalitě dosud obvyklé.

Z nejnovějšího statického srovnání vyplývá, že ze sledovaných zemí patří Česká republika k zemím s vyšším počtem obyvatel na jednoho policistu. **Stručně řečeno: jeden policista musí zabezpečit více obyvatel.**

Stát	Počet obyvatel	Počet policistů	Přepočet policistaxobyvatelé	Poznámka
Česká republika	10512419	40000	262,81	
Slovensko	5415949	23000	235,48	
Maďarsko	9879000	48000	205,81	mezi lety 2010-2014 navýšení o 4000 policistů
Rakousko	8507786	32000	265,87	do roku 2018 počet policistů vzroste o 1000
Slovinsko	2061085	8000	257,64	
Bavorsko	12540000	38000	330,00	úkoly policie na území Bavorská plní také Spolková policie (cca 4000 policistů)
Nizozemsko	16829289	65000	258,91	

Některé v České republice „policejní“ činnosti jsou v jiných státech vykonávány subjekty pod jinými ministerstvy (vyšetřování pod ministerstvem spravedlnosti atd.), z policejních sil bývají některé složky vyčleněny a jsou samostatnými bezpečnostními sbory (pohraniční stráž – především na vnější schengenské hranici), někde existují pomocné občanské sbory, které mohou výrazně zasahovat do zajišťování veřejného pořádku a bezpečnostní situace. Někde došlo ke sloučení městské a státní policie, jinde jsou odděleny. Někde se překrývají kompetence federálních a spolkových (regionálních) policií. Někde dochází k oddělení složek dle výkonu ve městech a mimo hlavní osídlení (policie a četnictvo). V řadě evropských zemí vykonává policejní činnosti několik policejních sborů (např. policie, četnictvo, policejní sbory autonomních oblastí, obecní či regionální policejní sbory), jinde je pouze jeden celostátně působící sbor. Rovněž některé činnosti mohou být z působnosti celostátních sborů jednou zcela vyňaty, jindy částečně přeneseny např. na regionální či autonomní složky působící v přesně vymezených teritoriích té či oné země. **Je možné konstatovat, že Česká republika patří k zemím, kde je široká gesce soustředěna v jednom policejním sboru.**

Policejní sbory mohou být dle struktury děleny následovně:

- Široká gesce policejních činností v jednom policejním sboru (Česká republika, Rakousko, Dánsko, Slovensko)
- Paralelní policejní sbory (policie a četnictvo – Francie, četnictvo a justiční policie – Portugalsko, četnictvo a regionální sbory - Španělsko, Itálie, samostatná pohraniční stráž - Polsko, Litva, Finsko, Maďarsko, atd., nezávislé územní policejní sbory - Spojené království, Německo)
- zajišťování některých policejních činností armádou (ochrana ohrožených objektů - Belgie)

Protože se tématu mezinárodního srovnávání počtu policistů věnovala často citovaná studie „Mezinárodní komparativní studie o policejních sborech“, kterou vypracoval odbor bezpečnostní politiky ministerstva vnitra v roce 2012, je níže uvedeno vyjádření odboru bezpečnostní politiky k aktuální využitelnosti materiálu.

Vyjádření odboru bezpečnostní politiky k aktuální využitelnosti materiálu „Mezinárodní komparativní studie o policejních sborech“ v souvislosti s přípravou Rozvoje Policie České republiky 2016-2020

Odbor bezpečnostní politiky (dále „OBP“) vypracoval v r. 2012 analytický materiál s názvem Mezinárodní komparativní studie o policejních sborech (dále „Studie“). Tato studia vznikla na základě úkolu zadaného vládou České republiky v usnesení č. 396 ze dne 30. května 2012 k návrhu systemizace příslušníků Policie České republiky a systemizace příslušníků zařazených v Policejní akademii České republiky a v policejních školách pro rok 2013. Účelem pak bylo vytvořit podklad pro strategické rozhodování na úrovni vlády České republiky ohledně stanovení počtu policistů pro účely plnění působnosti (úkolů) policie na rok 2013 **v existující situaci rozpočtových restrikcí**, tedy poskytnout jedno z vodítek pro rozhodování vlády České republiky o tom, kolik by **za dané rozpočtové situace** měla zhruba Policie ČR mít policistů.

Cílem předkládané studie **nebylo stanovit přesný počet policistů**, ale poskytnout vzhled do této problematiky a upozornit na klíčové souvislosti, jež v evropském prostředí **v daném období** utvářely podobu policejních sborů a mohly by se stát inspirací a užitečným podkladem pro konkrétní rozhodování vlády České republiky v konkrétní situaci. **Celá Studie tak musí být chápána pouze v kontextu informací, jež byly v době jejího zpracování k dispozici.**

Je také nutné zmínit, že pro účely co nejefektivnějšího způsobu komparace počtů policejních kapacit, vychází Studie z porovnání výpočtů **tzv. policejní hustoty** ve sledovaných zemích, a to zejména **ve smyslu demografickém** (tedy v počtu policistů na počet obyvatel či v počtu obyvatel na jednoho policistu). U podrobného porovnání vybraných států je navíc brána v potaz ještě působnost jednotlivých policejních sborů v daných státech a v ČR. Jak je ovšem v samotné studii uvedeno, **komparace policejní**

hustoty (v obecném i konkrétnějším porovnání) **nemůže být sama o sobě jednoznačným a vůbec ne jediným vodítkem pro rozhodování** o minimálním/ optimálním/ maximálním počtu policistů v daném státě. **Jde pouze o základní ukazatel, k němuž je třeba přiřazovat i další ukazatele a aspekty, které by mohly mít význam.** V daném kontextu by šlo zejména o faktory, které mají vliv na vnitřní bezpečnost státu a tím pádem i na organizaci a fungování konkrétního bezpečnostního sboru a se kterými Studie primárně nepracuje (což ani nebylo jejím účelem).

Pro aktuální popis stavu bezpečnostních sborů by tak bylo nutné brát v potaz jak **řadu bezpečnostních rizik** souvisejících zejména se změnami mezinárodně-politické situace v Evropě a ve světě, které byly v době vzniku Studie buď zcela marginální, teprve narůstající, nebo dosud neznámé (vzestup mezinárodního terorismu, situace na Ukrajině či Středním Východě, migrace...atd.), tak zejména **odraz těchto vnějších faktorů v politice vnitřní bezpečnosti jednotlivých států.** Obdobně se nelze nezabývat vnitřními faktory bezpečnosti, které samozřejmě také mají určující vliv na rozhodování o fungování a organizaci bezpečnostních sborů.

V českém prostředí lze za jeden z nejvýznamnějších vnitřních faktorů, který jasně poukázal na to, že je nutné v jistém směru posílit policejní složky, považovat již obecně známý výbuch muničních skladů u obce Vrbětice. **Z koncepčního i strategického hlediska je pak právě materiál „Rozvoj Policie České republiky 2016-2020“ odpovídající reakcí Policie ČR na vnitřní i vnější bezpečnostní vývoj.**

Je nutné také brát na zřetel, že **Studie se v otázce personálního zabezpečení bezpečnostních sborů opírala o údaje z let 2009-2011,** resp. u konkrétního srovnání Policie ČR o údaje o počtu policistů z r. 2011. V tomto období byl počet systemizovaných služebních míst 43 859, což činilo policejní hustotu 240 obyvatel na 1 policistu. Při aktuálním zhodnocení personálního stavu Policie ČR se musí tedy přihlížet k tomu, že i v dalším období docházelo k personálnímu poklesu systemizovaných míst, a to až do roku 2013 na 38 996 policistů. Policejní hustota tak vzrostla na cca 274 obyvatel na 1 policistu.

Snižování personálních kapacit bylo také doprovázeno snižováním objemu rozpočtovaných prostředků Policie ČR vynakládaných na investice a zajištění provozu, v podstatě stagnující byl vývoj v oblasti služebního příjmu. Jak vyplývá i ze Studie samotné, **byl tento trend v zemích EU poměrně ojedinělý,** protože v období let 2006 - 2012 je zaznamenán, co do výše policejních rozpočtů, obecný nárůst.

I z ekonomicko- personálního úhlu pohledu je tedy patrné, že v období po vydání Studie docházelo v rámci Policie ČR k další optimalizaci, která měla za cíl zefektivnit fungování Policie ČR v kontextu rozpočtových možností rezortu v období ekonomické recese.

Závěrem tak lze shrnout, že ze všech výše uvedených aspektů je patrné, že **Studie se (plně v souladu s vládním zadáním) soustředila na jeden z faktorů pro možné určení počtu policistů, a to za velmi komplikovaných ekonomických poměrů celého rezortu.** Studie vycházela pouze ze stavu a situací, které aktuálně existovaly v daném období, kdy byl úkol vládou České republiky uložen a **nezabývala se žádnou predikcí budoucího vývoje v oblasti vnitřní bezpečnosti a možného vlivu na bezpečnostní sbor do budoucna.**

Je logické, že v souvislosti s výše popsány vnitřními i vnějšími změnami, si za poslední období státy musely v oblasti vnitřní bezpečnosti projít jistou dynamikou. Opomenout nelze

ani zlepšující se ekonomickou situaci, která umožňuje přehodnotit míru finančních prostředků, kterou je politická reprezentace ochotna a schopna do vnitřní bezpečnosti investovat.

Z těchto důvodů je OBP toho názoru, že samotné údaje uvedené ve Studii jsou pro současné hodnocení rozvoje Policie ČR neaktuální a tedy pro daný účel již nevyužitelné. Takový závěr samozřejmě neplatí o využití metodologii zpracování (použití faktoru policejní hustoty), kterou lze i nadále, jako jeden z aspektů, efektivně aplikovat.